

VPLIV GLASBE NA MREŽENJE IN IZOBRAŽEVANJE

MAJA ROJC, TILLEN MATJAŠIČ, MARTA KRŽIČ

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo, Ljubljana, Slovenija
mr09914@student.uni-lj.si, tilen.matjasic@gmail.com, marta.krzic@ag.uni-lj.si

V poglavju je obravnavan vpliv glasbe v ozadju na izobraževalne dogodke, pri čemer je poudarek na učenju, doživljanju dogodka in mreženju med udeleženci. Namen dela je ugotoviti, v katerih delih strokovnega izobraževalnega dogodka je glasba primerna, kdaj lahko deluje moteče in kako jo je mogoče načrtovati kot podporni element dogodka. Empirični del temelji na podatkih, zbranih z anketiranjem udeležencev strokovnih izobraževanj in intervjujem z organizatorko. Rezultati kažejo, da udeleženci glasbo najbolj podpirajo ob prihodu, med odmori, pri mreženju in ob zaključku dogodka, medtem ko med predavanjem večinoma dajejo prednost tišini. Najprimernejša se kaže tiha instrumentalna oziroma ambientalna glasba, ki ne ovira govora in ne preusmerja pozornosti od vsebine. Ugotovitve potrjujejo, da glasba ne služi le kot dekoracija dogodka, temveč pomemben element zvočnega okolja, ki ga je treba načrtovati glede na namen posamezne faze programa. Premišljena uporaba glasbe lahko prispeva k boljši izkušnji udeležencev, večji socialni sproščenosti in bolj profesionalni izvedbi izobraževalnega dogodka.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.fov.6.2026.6](https://doi.org/10.18690/um.fov.6.2026.6)

ISBN

978-961-299-175-3

Ključne besede:

glasba v ozadju,
izobraževalni dogodki,
učno okolje,
mreženje,
zvočno okolje

Univerzitetna založba
Univerze v Ljubljani

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fov.6.2026.6](https://doi.org/10.18690/um.fov.6.2026.6)

ISBN
978-961-299-175-3

Keywords:

background music,
educational events,
learning environment,
networking,
sound environment

THE IMPACT OF MUSIC ON NETWORKING AND EDUCATION

MAJA ROJC, TILÉN MATJAŠIČ, MARTA KRŽIČ

University of Ljubljana, Academy of music, Ljubljana, Slovenia
mr09914@student.uni-lj.si, tilen.matjasic@gmail.com, marta.krzic@ag.uni-lj.si

The chapter examines the influence of background music on educational events, with a focus on learning, the overall event experience and networking among participants. The purpose of the work is to determine in which parts of a professional educational event music is appropriate, when it may become distracting and how it can be planned as a supportive element of the event. The empirical part is based on data collected through a survey of participants in professional education programmes and an interview with the organiser. The results show that participants support the use of music most strongly upon arrival, during breaks, during networking and at the end of the event, while they generally prefer silence during lectures. Quiet instrumental or ambient music appears to be the most suitable, as it does not interfere with speech or distract attention from the content. The findings confirm that music does not serve merely as decoration for the event, but as an important element of the sound environment that must be planned according to the purpose of each phase of the programme. Thoughtful use of music can contribute to a better participant experience, greater social relaxation and a more professional delivery of the educational event.

University of Maribor Press

1 Uvod

Glasba je v vsakdanjih okoljih pogosto prisotna kot »glasba v ozadju« (ang. "*background music*"). Napolnjuje trgovine, restavracije in javne prireditve, pa tudi delovna mesta. Pogosto jo dojemamo kot nekaj samoumevnega, skoraj neopaznega, vendar ima lahko pomembno vlogo pri oblikovanju razpoloženja, zaznavanju prostora, občutku časa in vedenju posameznika. Čeprav je velikokrat razumljena zgolj kot spremljevalni element, lahko postane funkcionalni del okolja, ki vpliva na to, kako se ljudje v prostoru počutijo, kako dolgo v njem ostanejo, kako pozorno spremljajo dogajanje in kako sproščeno vstopajo v stik z drugimi.

Pri izobraževalnih dogodkih je vprašanje glasbe v ozadju še posebej pomembno, saj kakovost dogodka ni odvisna samo od učnega gradiva, predavatelja in organizacije programa. Pomembno je tudi, v kakšnem okolju udeleženci sprejemajo informacije, ali se počutijo dovolj sproščene, varne, motivirane in mentalno pripravljene za spremljanje vsebine. Učenje namreč ne poteka v praznem prostoru, temveč v konkretnem okolju, kjer na udeleženca vplivajo številni dejavniki, med njimi tudi zvok. Zvočno okolje lahko podpira zbranost in občutek urejenosti, lahko pa postane tudi moteč dejavnik, če ni prilagojeno namenu posameznega dela dogodka.

Udeleženci strokovnih izobraževalnih dogodkov se teh dogodkov ne udeležijo le zaradi pridobivanja informacij, temveč tudi zaradi celotne izkušnje. Pomembno je, kako dogodek poteka, kakšen vtis pusti, ali se udeleženci v prostoru počutijo prijetno, ali imajo možnost za pogovor in ali se med njimi oblikuje občutek skupnosti. Pri takšnih dogodkih se prepletajo učni, organizacijski in socialni vidiki. V določenem delu programa so v ospredju zbrano poslušanje, razumevanje strokovne vsebine in pomnjenje ključnih informacij, v drugem delu pa sprostitev, izmenjava izkušenj, neformalni pogovor in mreženje. Prav zaradi tega glasbe v ozadju ni mogoče obravnavati kot enotnega dodatka celotnemu dogodku, temveč kot element, ki ga je treba prilagoditi posamezni fazi programa.

Glasba lahko ob prihodu pomaga ustvariti prijeten prvi vtis, med odmori prispeva k sprostitvi, pri mreženju zmanjša občutek nelagodne tišine, ob zaključku pa zaokroži izkušnjo dogodka. Po drugi strani pa lahko med predavanjem ali razlago zahtevne vsebine postane moteča, posebej če je preglasna, vsebuje besedilo ali preveč izstopa iz ozadja. Dobro načrtovanje zvočnega okolja zato ne pomeni stalne prisotnosti

glasbe, temveč premišljeno odločitev, kdaj jo vključiti, kdaj omejiti in kdaj dati prednost vsebini izobraževanja.

To poglavje obravnava vpliv glasbe v ozadju na strokovne izobraževalne dogodke, pri čemer je poudarek na učenju, doživljanju dogodka in mreženju med udeleženci. Osrednje vprašanje ni, ali je glasba na takšnih dogodkih na splošno primerna ali ne, temveč kdaj, kako in s kakšnim namenom jo je smiselno uporabiti. Posebna pozornost je namenjena razlikovanju med formalnimi učnimi deli programa, kjer je pomembna zbranost, in neformalnimi deli, kjer lahko glasba prispeva k sproščenosti, občutku skupnosti in lažjemu navezovanju stikov.

Empirični del raziskave je bil izveden v okolju Davčnega izobraževalnega inštituta (DIZI), ki ga je ustanovilo podjetje Skupina Simič & partnerji, d. o. o. Gre za okolje strokovnih izobraževanj, kjer udeleženci spremljajo zahtevne vsebine, hkrati pa so pomembni tudi odmori, pogovori in mreženje. Raziskava je povezala pogled udeležencev strokovnih izobraževanj in pogled organizatorke Petre Zidar, kar je omogočilo primerjavo med doživljanjem glasbe pri udeležencih in organizacijskim vidikom njene uporabe. Namen raziskave je bil ugotoviti, v katerih delih strokovnega izobraževalnega dogodka je glasba v ozadju dobrodošla, kdaj lahko postane moteča in katere glasbene značilnosti udeleženci doživljajo kot najprimernejše.

2 Pregled literature

Izobraževalni dogodki se v praksi ne izvajajo v idealiziranih pogojih. Udeleženci so heterogeni, imajo različna pričakovanja, predznanje, stopnjo utrujenosti, občutljivost na okoljske dražljaje in različno senzorično občutljivost. Organizatorji morajo pri tem upoštevati tudi druge vidike, kot so prostorska ureditev, časovni načrt, tehnične zmogljivosti, odmori in komunikacija med samim dogodkom. Glasba v ozadju je pri tem dejavnik, ki mu pogosto pripisujemo manjšo vlogo ali pa je razumljen kot nekaj samoumevnega. Ker se glasba v ozadju pri izobraževalnih dogodkih pogosto uporablja intuitivno, brez jasnih meril in ciljev, se postavlja vprašanje, kako lahko dejansko vpliva na učni proces, izkušnjo dogodka in dinamiko v skupini.

S tem lahko prispevamo k bolj namenskem načrtovanju izobraževalnih dogodkov, pri katerih glasba v ozadju služi kot dodaten podporni element in ne le kot naključen dodatek. Takšna optimizacija bi se lahko pokazala v večji osredotočenosti udeležencev in lažjem sledenju vsebini v učnih delih programa, hkrati pa tudi v boljši

zapomnitvi oziroma priklicu ključnih poudarkov. Pri daljših izobraževalnih dogodkih je pomembno upoštevati tudi vidik mentalne utrujenosti in preveriti, ali lahko ustrezna glasba prispeva k boljši izkušnji in večji vzdržljivosti udeležencev. Izbira glasbe ni pomembna le med dejanskimi učnimi fazami dogodka, temveč tudi med odmori ali neformalnimi deli programa, kjer lahko prispeva k sprostitvi, socialni pripravljenosti ter večji pripravljenosti udeležencev za medsebojno komunikacijo in povezovanje.

Vpliv glasbe v ozadju na pozornost in učenje je mogoče raziskati z različnih zornih kotov. Z vidika pozornosti in kognitivnih procesov je bilo dokazano, da je glasba lahko moteča (še posebej, če je preglasna ali vsebuje besedila). Kljub temu pa lahko v nekaterih situacijah tudi olajša koncentracijo ali podpira dokončanje dela. Pomembni so tudi drugi afektivni vidiki, kot je spreminjanje razpoloženja ali spodbujanje energije z glasbo, s čimer se poveča motivacija. Smiselno je obravnavati glasbo tudi kot del zvočnega okolja izobraževalnega dogodka, saj lahko vpliva na zaznavanje prostora, vzdušje ter socialne odnose med udeleženci, moderatorjem in drugimi prisotnimi. Glasba v ozadju zato ni zgolj spremljevalni element, temveč dejavnik, ki ga je mogoče načrtno izbrati in prilagoditi ciljem ter značilnostim posameznega dogodka.

2.1 Glasba, razpoloženje in kognitivna pripravljenost

Učenje ni odvisno le od zbranosti, spomina in sposobnosti obdelave informacij, temveč tudi od čustvenega stanja udeleženca in energije, ki jo prinese v učno situacijo. Dokazano je, da je glasba orodje, ki lahko vpliva na razpoloženje, stopnjo aktivacije in vodi do večje angažiranosti pri nalogah (Kiss in Linnell, 2024, Hofbauer idr., 2024). Ko je glasba udeležencem poznana ali prijetna, je lahko povezana z večjo učinkovitostjo in manjšim kognitivnim naporom, kar se odraža v boljši angažiranosti pri delu (Bidelman in Shi, 2025).

Zlasti pri izobraževalnih dogodkih je ta učinek glasbe na vključenost v nalogo najučinkovitejši v prehodnih obdobjih, na primer med prihodom udeležencev, med odmorom ali ob zaključku izobraževalnega dogodka. Glasba v ozadju lahko zato pozitivno prispeva h kognitivni pripravljenosti za nadaljnje učenje, pa tudi k splošni pozitivni učni izkušnji. Podobni zaključki izhajajo iz raziskav o vplivu glasbe v ozadju na delovno angažiranost, kjer so udeleženci pod določenimi glasbenimi pogoji pokazali večjo učinkovitost in osredotočenost pri nalogah (Sun, 2025).

Med aktivnim učenjem, kot so poslušanje razlag, branje gradiv in reševanje nalog, je lahko glasba v ozadju koristna ali moteča. Glasba z besedilom je še posebej problematična, saj besedila pesmi ovirajo jezikovno obdelavo ter zmanjšujejo razumevanje in pomnjenje, zlasti pri zahtevnejših učnih gradivih in temah. Zato je pri besedilnih nalogah primerneje izbrati instrumentalno glasbo ali pa glasbo predvajati ob delih dogodka oziroma izobraževanja, ki niso ključni za učenje (Sun idr., 2024).

Raziskovalna literatura hkrati poudarja velike individualne razlike. Medtem ko je glasba za nekatere udeležence lahko zelo moteča, je za druge lahko sredstvo samoregulacije, orodje za delovni ritem itd. Dokazi o različnih učinkih glasbe na delovni spomin so odvisni od osebnostnih lastnosti posameznika (Deng idr., 2025). Raziskave o vzdrževani pozornosti kažejo, da so učinki odvisni od naloge in običajnega poslušanja glasbe (Sümer idr., 2025; Kiss in Linnell, 2024).

Z vidika spomina je prav tako ključno, da glasba spreminja način kodiranja in pomnjenja informacij. Če se med učenjem glasba v ozadju posluša skupaj z govorjenimi razlagami, se lahko subjektivna zaznava situacije pri udeležencih izboljša, vendar se lahko pomnjenje besedilnih informacij do določene mere zmanjša zaradi motenj, ki jih povzroča glasba (Kurzom idr., 2025).

2.2 Vloga glasbe v ozadju pri učenju in spremljanju vsebine

Glasba je sestavni del širšega zvočnega okolja dogodka, ki ga sestavljajo govor, šum v prostoru, tehnični zvoki in akustične značilnosti prostora. Raziskave s področja storitvenih sektorjev kažejo, da ambientni zvok vpliva na oceno izkušnje prek čustvenih in kognitivnih odzivov (Demoulin, 2011; Andersson idr., 2012). Glasba deluje sočasno z drugimi dejavniki fizičnega okolja in ne sama zase (Morin idr., 2007).

Med neformalnim delom dogodka lahko zvočno okolje pomembno vpliva na socialno vedenje udeležencev. Če je ocenjena kot prijetna in uravnotežena, lahko podpira pogovor in daljše interakcije med njimi. Akustične lastnosti prostora na podlagi raziskav prispevajo k socialni vključenosti in trajanju stikov. Zato je smiselno izbrati glasbo, ki podpira mreženje med odmori, pogostitvami in neformalnimi druženji (Chen idr., 2024; Cao, 2024).

Vpliv glasbe je odvisen tudi od skladnosti glasbe z vzdušjem in družbeno situacijo, v kateri jo udeleženci doživljajo. Študije v gostinstvu so na primer pokazale, da lahko tempo glasbe vpliva na vedenje udeležencev, vendar moč učinka temelji na družbenem kontekstu. Zato v izobraževalnem kontekstu glasbe ne bi smeli izbrati na podlagi lastnih želja udeležencev in priljubljenosti pesmi, temveč na podlagi njene ustreznosti za vsak del dogodka (npr. koncentracija, mreženje ...) in tega, kako se udeleženci ujemajo med seboj (Peng idr., 2024; Wen idr., 2020).

Na področju učenja obstaja veliko empiričnih raziskav, ki kažejo raznolike ugotovitve o vlogi glasbe v ozadju. Od vrste učne naloge, značilnosti glasbe in individualnih razlik med udeleženci je odvisno, ali je glasba koristna ali moteča za učenje (Dube in Morin, 2001). Zato je pri izobraževalnem dogodku smiselno presoditi, v katerih delih programa glasba podpira cilje dogodka in kdaj jih lahko ovira.

Pri študiju ali branju besedil je ključnega pomena ločiti instrumentalno glasbo od glasbe z besedilom, saj ta uporablja enake jezikovne procese kot bralna naloga, zato lahko glasba z besedilom ovira branje. Jezik v besedilih pesmi in individualne učne navade sta dva pomembna dejavnika pri branju z razumevanjem. Besedila v pesmih so zato lahko ovira pri težjih nalogah ali pri udeležencih, ki nimajo ustaljenih učnih navad (Sun idr., 2024).

Hkrati pa študije kažejo, da učinki glasbe v ozadju niso nujno negativni. Priljubljena glasba lahko izboljšuje pozornost in angažiranost, kar lahko pozitivno vpliva na boljše razumevanje, na primer takrat, ko glasba ne vpliva neposredno na jezikovno obdelavo (Que in Hu, 2025).

Pri raziskavah na področju delovnega spomina in pozornosti je bilo opaženo, da glasba različno vpliva na delovni spomin glede na osebne značilnosti (Deng idr., 2025). Podobno so raziskave vzdrževane pozornosti pokazale, da lahko glasba v nekaterih primerih podpira pozornost, vendar je to odvisno od naloge in pogojev poslušanja (Sümer idr., 2025; Milman in Paz-Baruch, 2025).

Glasba lahko pomaga pri zaznani mentalni utrujenosti, če sta cilj, na primer sprostitve ali aktivacija, in glasnost premišljena ter so pesmi skrbno izbrane. To je pomembno pri načrtovanju odmorov ali posameznih delov izobraževalnega dogodka (Ding idr., 2025).

Na izobraževalnem dogodku udeleženci informacije spremljajo prek več senzornih kanalov hkrati. Udeleženci poslušajo govorca, gledajo diapozitive, si včasih zapisujejo in jih lahko zmotijo manjše motnje iz okolja. Glasba v ozadju v takšni situaciji ni samostojen dražljaj, temveč dodatna zvočna plast, ki lahko bodisi spodbuja občutek urejenosti bodisi poveča obremenitev pri spremljanju informacij. Zato je pri ocenjevanju učinkov koristno razlikovati med učnimi deli dogodka, kjer udeleženci predvsem poslušajo in obdelujejo besedne informacije, ter prehodnimi in neformalnimi deli, kjer so v ospredju odmori, mreženje in socialni stiki.

Raziskave, ki se posebej osredotočajo na dogodke, kot so predavanja in predstavitve z diapozitivi, so pokazale, da imajo udeleženci lahko različne odzive na glasbo v ozadju. Nekateri poročajo, da jim pomaga ohranяти pozornost in da v določenih situacijah prispeva k prijetnemu vzdušju, v drugih primerih pa jih moti, zlasti če se ne ujema z vsebino, je preglasna ali v prehitrem tempu. Zato je za organizatorje dogodkov koristno, da ne poskušajo najti ene splošne zvočne rešitve za celoten program, temveč da glasbo umestijo tja, kjer je korist največja in tveganje za motnje najmanjše (Bannor in Arthur, 2025).

2.2.1 Metodološki pristopi in merjenje učinkov glasbe v ozadju

Pri interpretaciji mešanih rezultatov je pomembno upoštevati, da učinkovitosti učenja ni mogoče presojati samo na podlagi končnega rezultata, na primer točnosti naloge ali pomnjenja podanega gradiva. Koristno je vključiti tudi procesne kazalnike, kot so vzdrževanje pozornosti, občutek napora in pogostost tavanja misli. Ker se glasba pogosto uporablja kot del širšega okoljskega konteksta, se lahko zgodi, da udeleženci glasbo subjektivno ocenijo kot prijetno in motivacijsko, hkrati pa se pri natančnejših meritvah pokaže subtilno zmanjšanje razumevanja ali spomina (Andreou in Gkantaki, 2025).

V zadnjih letih se zato pojavljajo številne raziskave, ki učinke glasbe proučujejo z uporabo različnih metod. Primer tega je uporaba sledenja očem v študijah branja in razumevanja besedil, ki omogoča vpogled v spremembe pri branju, kot so daljši postanki pogleda na posameznih delih besedila, vračanje k že prebranemu besedilu ter bolj ali manj tekoče napredovanje skozi besedilo. Nedavno izvedena raziskava kaže, da lahko glasba vpliva na proces branja tudi v primerih relativno majhne razlike v končnem rezultatu, kar dokazuje, da je glasba potencialni moteči dejavnik, ki vpliva na kognitivno obremenitev med obdelavo besedila (Andreou in Gkantaki, 2025).

Najnovejše študije o branju v prisotnosti glasbe uporabljajo sledenje očem v kombinaciji z elektroencefalogramom (EEG) – tehniko za merjenje električne aktivnosti možganov z namestitvijo elektrod – in spremljanje srčnega utripa, kar omogoča hkratno merjenje vedenjskih, nevrofizioloških in avtonomnih odzivov. Takšen pristop je pomemben za izobraževalne dogodke, saj kaže, da glasba morda vpliva na napor in uravnavanje pozornosti, česar morda udeleženci sami ne zaznajo neposredno (Que in Hu, 2025).

Zanimiv primer procesnih meritev je tudi pupilometrija (merjenje sprememb zenic), ki se uporablja kot posreden kazalnik pozornosti in mentalnega napora. Ugotovitve kažejo, da lahko poznana glasba zmanjša tavanje misli in podpre jezikovno procesiranje, kar pomeni, da občutka prijetnosti in znane glasbe ni treba nujno razumeti le v smislu estetike, temveč lahko prispeva tudi k vzdrževanju pozornosti. V kontekstu izobraževalnih dogodkov je to pomembno predvsem za obdobja, ko je cilj vzdrževanje pozornosti in aktivno sodelovanje, vendar učinek morda ni enak za vse starostne skupine ali vrste nalog (Bidelman in Shi, 2025).

Nekatere študije poročajo, da glasba v ozadju lahko prispeva k čustveni aktivaciji, vendar ima lahko tudi stranski učinek odvrčanja pozornosti od govora. To je pomembno v primerih, ko je natančna obdelava jezika potrebna za verbalne informacije, kot so definicije, numerični podatki ali izrazi. Na podlagi tega je torej smiselno poudariti načrtovanje glasbe glede na različne faze dogodka, saj se poveča verjetnost neželenih učinkov glasbe v ozadju (Kurzom idr., 2025). Prisotnost več zvočnih virov hkrati poveča obremenitev delovnega spomina in lahko zmanjša uspešnost pri sekundarnih nalogah (Sümer idr., 2025).

Raziskovanje delovnega spomina se vse bolj opira na izpopolnjene metodološke pristope, ki omogočajo natančnejše razumevanje vpliva glasbe na kognitivne procese. Poleg bolj tradicionalnih vedenjskih testov se analizirajo povezave v podatkih, na primer omrežni pristopi, ki se uporabljajo za opis dinamičnega vzorca kognitivne obdelave med potekom naloge (Wang idr., 2025). Čeprav te analize ne nudijo takojšnjih smernic za prakso, prispevajo k splošnejši ugotovitvi, da učinek glasbe ni enodimenzionalen in se razlikuje glede na to, ali naloga vključuje predvsem verbalni, prostorski ali vizualni delovni spomin (Giannouli, 2024).

2.3 Empirične ugotovitve o vplivu glasbe na doživljanje dogodka in mreženje

V storitvenih okoljih se glasba pogosto obravnava kot del ambienta, ki vpliva na zaznavanje prostora udeležencev, oceno celotne izkušnje in vedenjske rezultate, kot sta porabljen čas ali tempo aktivnosti. Pri tem sta pomembni ustrezna glasnost glasbe in njena združljivost oziroma skladnost s prostorom, saj lahko oboje prispeva k posrednemu čustvenemu odzivu in s tem k oceni storitve in dogodka (Milliman, 1982; Cameron idr., 2003; Dubé in Morin, 2001; Demoulin, 2011).

Kakovost zvočnega okolja lahko vpliva na socialno vključenost udeležencev in potek interakcije tako, da prijetnejši zvok v ozadju pomaga pri socialni interakciji, pogovarjanju in zadrževanju v skupnem prostoru. Na podlagi tega lahko trdimo, da je v neformalnem programu ustrezna glasba v ozadju potencialen podporni dejavnik za mreženje (Chen idr., 2024; Cao, 2024).

Pri mreženju je učinek glasbe drugačen kot pri učenju, saj glavna naloga ni natančna obdelava informacij, temveč socialne interakcije, občutek varnosti in pripravljenost za pristop. Zato literatura poudarja, da je učinek zvočnega ozadja odvisen od socialnih pogojev, na primer od tega, ali so ljudje sami, v parih ali v večji skupini. Raziskave v gostinstvu so pokazale, da lahko enaka glasba pri različnih konfiguracijah družbe (npr. ali je oseba v prisotnosti znancev ali ne) vodi do različnih ocen prostora in različnega vedenja, kar je relevantno tudi za izobraževalne dogodke, kjer se udeleženci pogosto srečujejo prvič (Wen idr., 2020).

Poleg tega na socialno interakcijo ne vpliva le prijetnost zvoka, temveč tudi njegov tempo in skladnost s situacijo. Eksperimentalne študije o tempu glasbe v ozadju in socialnih pogojih kažejo, da je učinek na interakcijo odvisen od tega, ali posameznik v prostoru zavzema bolj aktivno socialno vlogo ali predvsem opazovalno vlogo. To podpira predpostavko, da glasbe v ozadju v neformalnih delih programa ne nastavljamo zgolj po občutku, temveč glede na to, ali želimo spodbujati pristop, ustvariti občutek zasebnosti v prostoru ali uravnavati energijo skupine (Chen in Kang, 2025).

Pri izbiri glasbe je pomembna tudi oblika zasedbe. Živa glasba lahko izboljša izkušnjo, a jo je treba uporabljati premišljeno, saj je ta oblika glasbe pri visoki glasnosti bolj primerna za faze dogodka, ki ne dajejo prednosti učenju. Tempo glasbe

in njena skladnost z okoljem lahko vplivata na vedenje in doživljanje izkušnje (Peng idr., 2024), zato je glasbo smiselno načrtovati glede na potek dogodka. Zanimive so tudi ugotovitve, da sodelovanje na glasbenih dogodkih spodbuja dobro počutje in občutek pripadnosti na ravni skupnosti (Lewis idr., 2025).

2.3.1 Skupnost, pripadnost in trajanje interakcij: glasba kot socialni regulator

Obstoječa literatura o mreženju navaja, da je kakovost družbenega stika odvisna deloma od kakovosti pogovorov, pa tudi od tega, v kolikšni meri se udeleženci dogodka počutijo varno in domače v prostoru. S tega vidika glasba deluje kot okvir za situacijo, zapolnjuje tišino, vzpostavlja ritem situacije ter spodbuja družbeno interakcijo in dostopnost med ljudmi. Pri tem ni pomembno le aktivno poslušanje določene glasbene vsebine, temveč predvsem splošen učinek glasbenega ozadja na razpoloženje, občutek skupnosti in vedenje udeležencev. Raziskave o vključenosti v glasbene dogodke so povezale izkušnjo skupnega poslušanja z dobrim počutjem in občutkom skupnosti, ugotovitve o obiskanosti koncertov pa z občutkom pripadnosti ter vedenjskimi spremembami. To podpira ugotovitev, da lahko glasba prispeva k družbenemu povezovanju. To ne pomeni, da mora izobraževalni dogodek postati tudi glasbeni dogodek, temveč da lahko skrbno izbrana glasbena podlaga v družbenih delih programa prispeva k ugodnejšemu okolju za mreženje (Lewis idr., 2025).

Druga perspektiva v sodobnih oblikah izobraževanja so hibridni ali spletni dogodki. Literatura o spletnih dogodkih v živo poudarja pomen družbene interakcije in vključenosti kot dejavnikov celotne izkušnje dogodka. Tako se lahko pojavijo tudi vprašanja, kako lahko zvočne značilnosti dogodkov, vključno z glasbo v ozadju, vplivajo na občutek prisotnosti in pripravljenost za interakcijo v spletnem okolju. V takšnih spletnih izobraževalnih okoljih je družbeno okolje običajno tiho in prazno. V tem kontekstu lahko namenska uporaba glasbe med prehodi, na primer pred začetkom dogodka ali med odmori, služi pri lajšanju občutka nelagodne tišine in spodbuja spontano interakcijo ter klepet, če izbira glasbe ne ovira govora (Heinrich idr., 2025).

V tem kontekstu so relevantne tudi ugotovitve iz storitvenih okolij, kjer je bilo dokazano, da glasba vpliva na vedenjske odzive in trajanje zadrževanja ljudi v prostoru. Vrsta klasičnih terenskih študij je pokazala, da glasba lahko spremeni

tempo dejavnosti in podaljša trajanje mreženja udeležencev (Milliman, 1982). Novejši terenski poskusi v restavracijah so prav tako dokumentirali njen vpliv na dolžino obiska in druge vedenjske kazalnike (Malcman idr., 2024). Medtem ko se situacija izobraževalnega dogodka sicer ne more primerjati s situacijo restavracije, ta analogija ostaja veljavna. Zvočno okolje lahko oblikuje izkušnjo in zaznavanje udobja ter pripravljenost udeležencev za socialne interakcije, kar je bistveni vidik mreženja (Cameron idr., 2003).

Posledično je v kontekstu izobraževalnih dogodkov smiselno dati prednost uporabi glasbe v neformalnih delih programa, kjer lahko podpira zvočno udobje in družbeno dinamiko. Pri tem so pomembne ugotovitve o skladnosti glasbe z okoljem, saj kažejo, da učinki glasbe niso odvisni le od same glasbe, temveč tudi od čustvenih in kognitivnih odzivov poslušalcev ter od tega, kako dobro se glasba ujema z značilnostmi prostora in situacije (Demoulin, 2011). Pomemben je tudi celostni pogled na storitveno okolje, kjer glasba ne deluje ločeno, temveč skupaj z drugimi elementi prostora in izvedbe dogodka (Morin idr., 2007). Tako lahko ustrezno izbrana glasba prispeva k občutku profesionalne in premišljeno načrtovane izvedbe, hkrati pa mora ostati dovolj prostora za govorno komunikacijo in spontano interakcijo, ki sta temeljna dela mreženja.

2.4 Učenje skozi glasbo – didaktična raba

Poleg uporabe glasbe v ozadju obstaja še drug pristop, kjer se glasba uporablja kot didaktično orodje, kar pomeni, da se skozi pesem poskuša organizirati in poudariti izobraževalno vsebino. Pri učenju s pomočjo pesmi se gradivo poveže z ritmom, melodijo in ponavljanjem, kar omogoča boljše pomnjenje in lažje utrjevanje, saj si udeleženci pogosto lažje zapomnijo zvočno urejene in ponavljajoče se vzorce kot enkratno podano besedilo. Ta pristop je uporaben tudi pri učenju odraslih, še posebej, ko moramo utrditi definicije, postopke ali najbolj bistvena pravila, ki jih udeleženci pogosto zamenjujejo ali pozabljajo.

Pesmi lahko prispevajo k povečanju motivacije, zanimanja in sodelovanja pri učenju, še posebej pri učenju gradiva, ki so ga udeleženci označili za zahtevnejšega. Pregled relevantnih raziskav o učenju jezikov nakazuje, da so pesmi na splošno povezane s povečano motivacijo in učenjem specifičnih delov jezika, vendar avtorji poudarjajo tudi nujnost upoštevanja kakovosti izvedbe in omejitev nekaterih študij (Hamilton idr., 2024).

Druga prednost glasbenega pristopa je njegov vpliv na kognitivne procese. Glasba pomaga ohranjati pozornost in se lahko uporablja za strukturiranje velike količine informacij v manjše, obvladljive enote. Treba je opozoriti, da glasba nima enakega učinka na vse, zato je pri načrtovanju uporabe pesmi pomembno poznati tudi značilnosti skupine, za katero je določena pesem namenjena, in kompleksnost vsebine, ki jo je treba zajeti (Kiss in Linnell, 2024; Deng idr., 2025).

V slovenskem prostoru lahko kot praktičen primer omenimo zbirko *Učne pesmi* Katje Gruber, ki predstavlja konkreten primer koncepta učenja skozi pesmi (Gruber, b. d.). Takšna gradiva bi lahko služila kot primer, kako lahko ritem in glasba deluje kot mnemotehnika za učenje vsebine in naredi učno gradivo bolj privlačno. Medtem ko so *Učne pesmi* bolj povezane z vsebino osnovnih šol, je mogoče idejo njihove uporabe prenesti tudi na izobraževanje odraslih. Namesto celotnih pesmi bi to lahko pomenilo kratke ritmično oblikovane povzetke, ki bi jih predavatelj lahko uporabil v različnih fazah učnega procesa, na primer ob zaključku, ko je poudarek učnega gradiva na utrjevanju in lažjem priklicu.

Za našo raziskovalno usmeritev je ta del pomemben kot dopolnilo temi glasbe v ozadju. Če glasbo razumemo samo kot ambient, obravnavamo predvsem učinke na razpoloženje, pozornost in socialno dinamiko. Ko pa glasbo razumemo kot didaktično sredstvo, pa odpremo možnost, da se glasbeni elementi uporabijo bolj ciljno za utrjevanje in zapomnitev. V praksi to pomeni, da bi lahko izobraževalni dogodek načrtovali tako, da glasba v ozadju podpira vzdušje in mreženje, medtem ko se v ključnih učnih trenutkih uporabijo kratke glasbene ali ritmične strukture kot podporno orodje za ponavljanje in priklic vsebine (Hamilton idr., 2024; Su Sinn, 2024; Kiss in Linnell, 2024).

2.5 Sinteza pregleda literature

Iz pregleda literature so bili pridobljeni rezultati, povezani z glasbenimi parametri, ki jih je mogoče prilagoditi v praksi. Tempo in čustvena valenca, torej bolj ali manj mirna, počasnejša ali hitrejša glasba, lahko vplivata na razpoloženje in aktivacijo, kar lahko vpliva na učenje v smislu izkušnje in uspešnosti (Hofbauer idr., 2024; Kiss in Linnell, 2024). Poleg tega se lahko nadzorujeta tudi glasnost in obseg njene uporabe, saj se lahko glasba, če je dovolj glasna, zlahka spremeni iz podpore v moteč dejavnik (Dube in Morin, 2001). Ob tem literatura dosledno poudarja individualne razlike. Isti glasbeni dražljaj lahko pri različnih ljudeh vodi do različnih učinkov, kar je

povezano tudi z osebnostnimi značilnostmi in načini samoregulacije (Deng idr., 2025).

Iz sinteze izhaja praktična usmeritev, da glasbo v ozadju načrtujemo namensko in glede na posamezne faze izobraževalnega dogodka. V učnih delih (predavanje, razlaga, delo z gradivi) je smiselno glasbo omejiti ali jo izbrati zelo zadržano (brez besedila, tiho, ritmično manj izrazito), ker je cilj natančno sledenje in priklic informacij (Sun idr., 2024; Dubé in Morin, 2001). V prehodih med sklopi in v odmorih pa lahko glasba dobi bolj podporno vlogo, saj lahko pomaga pri uravnavanju energije in zmanjšanju zaznane utrujenosti, če je njen namen jasan in izbira premišljena (Hofbauer idr., 2024; Ding idr., 2025). V neformalnih delih programa (pogovor, pogostitev, mreženje) je ključno, da glasba podpira komunikacijo in ne prevzame prostora, zato sta odločilna predvsem skladnost z ambientom in primerna glasnost (Dubé in Morin, 2001).

Literatura potrjuje, da je glasba v ozadju pomemben, vendar občutljiv element izobraževalnega dogodka. Če glasbo uporabljamo neselektivno, lahko v učnih delih postane dodaten dražljaj, ki zmanjšuje razumevanje in priklic, zlasti kadar vključuje besedilo ali je preglasna (Sun idr., 2024; Dubé in Morin, 2001). Kadar pa je umeščena namensko in fazno, lahko podpira razpoloženje, angažiranost in obvladovanje utrujenosti, kar je posebej relevantno pri daljših programih (Hofbauer idr., 2024; Ding idr., 2025). V neformalnih delih programa pa se kaže potencial glasbe kot dela zvočnega okolja, ki lahko olajša socialno sproščenost, pogovor in mreženje, če je skladna z ambientom in ne preglasi komunikacije (Chen idr., 2024; Cao, 2024).

2.6 Utemeljitev raziskovanja v realnem izobraževalnem okolju

Če povzamemo dosedanje ugotovitve, so učinki glasbe v ozadju odvisni od vrste naloge, trenutka uporabe in načina vključitve v dogodek. Prav zato je smiselno nadaljnje raziskovanje usmeriti v realna izobraževalna okolja. Večina obstoječih študij namreč obravnava posamezne učinke glasbe v nadzorovanih pogojih, precej redkeje pa spremlja dejanske izobraževalne dogodke, kjer se prepletajo predavanje, prehodi med sklopi, odmori, neformalni pogovori in utrujenost udeležencev.

Pri utemeljitvi raziskave je pomembno upoštevati tudi značilnosti udeležencev. Velik del dosedanjih raziskav izhaja iz študentskega okolja, precej manj pa je znanega o odraslih udeležencih strokovnih seminarjev. Ti se dogodkov praviloma udeležujejo

z jasno izraženim ciljem, pogosto po delovnem dnevu, zato so lahko bolj občutljivi na utrujenost, obenem pa bolj usmerjeni v uporabnost in praktično vrednost vsebine. Zaradi tega lahko upravičeno pričakujemo, da se njihovi odzivi na zvočno okolje razlikujejo od odzivov mlajših ali bolj homogenih vzorcev.

Pomemben vidik nadaljnjega raziskovanja je tudi metodološki pristop. Številne obstoječe študije se osredotočajo le na en sam izid, na primer na uspešnost pri nalogi ali na spremembo razpoloženja. Za področje strokovnih izobraževanj pa tak pogled ni dovolj celovit. Organizatorja namreč ne zanima le en vidik dogodka, temveč celotna izkušnja: ali udeleženci lahko dobro sledijo vsebini, ali se v prostoru počutijo prijetno, ali zmorejo tempo programa in ali se med odmori lažje povežejo z drugimi.

2.7 Ugotovitve pregleda literature

Glasba v ozadju deluje podobno kot svetloba, razporeditev prostora ali tempo programa. Z njo lahko organizator že na začetku ustvari občutek dobrodošlice, med odmori ohranja energijo ali pa umiri prehod med dvema zahtevnima vsebinskima sklopoma.

To pomeni, da je glasbo smiselno opazovati po funkcijah. V nekaterih trenutkih lahko udeležencem sporoča, da se dogodek začne, da je odmor ali da se program preveša v bolj neformalni del. Deluje tudi kot podpora prijetnemu vzdušju ter vpliva na socialne stike, saj zapolni neprijetno tišino in lahko olajša prve pogovore med udeleženci. Vpliva pa tudi na kognitivni ravni, saj lahko v določenih primerih podpira občutek ritma in zbranosti, v drugih pa predstavlja obremenitev.

Prav zato je pri nadaljnjem raziskovanju smiselno opazovati glasbo po posameznih fazah dogodka. Za uvodni del, aktivno predavanje, skupinsko delo, odmor in zaključni del ne moremo uporabiti enake glasbe. Če jih obravnavamo enotno, hitro dobimo preveč poenostavljen odgovor. Glasba bo v nekaterih fazah koristna, v drugih pa manj primerna. Takšna ugotovitev bi bila za organizatorje bistveno bolj uporabna kot splošen sklep, da glasba pomaga ali škodi.

Pregled literature kaže, da pri načrtovanju zvočnega okolja ni pomembna le izbira glasbe, temveč tudi odločitev, kdaj je bolje ohraniti tišino. V določenih delih izobraževalnega dogodka je namreč najbolj smiselno, da zvočno ozadje ostane mirno. To velja predvsem takrat, ko udeleženci poslušajo razlago, usvajajo nove

pojme ali si skušajo natančno zapomniti ključne informacije. V takih trenutkih dodatni zvočni dražljaji praviloma niso potrebni, razen če so jasno utemeljeni z namenom posamezne faze dogodka. Po drugi strani pa popolna tišina ni vedno optimalna v prehodih med sklopi. Ob prihodu udeležencev, med zbiranjem v prostoru ali med odmorom lahko popolna tišina poveča občutek formalnosti in zadržanosti. Vključitev glasbe lahko v teh trenutkih deluje kot prehod, ki zmanjša občutek praznega prostora in olajša socialni stik.

Pomemben poudarek didaktike odraslih je spoštovanje kognitivne obremenitve. Na strokovnih dogodkih udeleženci pogosto spremljajo kompleksne vsebine, zakonodajne spremembe, postopke in strokovne razlage. Prav zato mora biti zvočno okolje vedno podrejeno jasnosti sporočila in ne obratno.

2.8 Ključni vidiki pri načrtovanju glasbe na dogodkih

Pri pripravi empiričnega dela je treba upoštevati več med seboj povezanih vidikov. Eden izmed njih je vrsta glasbe, predvsem razlika med instrumentalno glasbo in glasbo z besedilom. Poleg tega ima veliko vlogo tudi glasnost, saj lahko premočno zvočno ozadje hitro preusmeri pozornost stran od vsebine. Upoštevati je treba še časovno umestitev glasbe, torej ali je prisotna ob prihodu udeležencev, med predavanjem, v času odmorov ali ob zaključku dogodka.

Na doživljanje dogodka vpliva tudi to, kako dobro se glasba ujema z njegovim značajem. Zvočno ozadje lahko deluje umirjeno, profesionalno in nevsiljivo, lahko pa izstopa bolj, kot bi bilo primerno in s tem spremeni vtis celotnega dogodka. Poleg tega je treba upoštevati tudi značilnosti udeležencev. Nekateri so navajeni delati ali se učiti ob glasbi, drugi za zbranost potrebujejo tišino. Zato ni nujno, da bodo vsi udeleženci enako doživljali isto zvočno okolje.

Za celovito razumevanje ni dovolj spremljati le enega samega učinka. Smiselno je ločeno preverjati učni vidik, splošno doživljanje dogodka, občutek utrujenosti ter socialni vidik, predvsem med odmori in v neformalnem delu programa. Tako lahko bolje razumemo, ali glasba v ozadju prispeva k prijetnejšemu vzdušju, vendar hkrati nekoliko oteži priklic vsebine, ali pa se njeni učinki pokažejo drugače.

Pregledana literatura izrisuje razmeroma jasno sliko vloge glasbe v ozadju. Njen učinek je najbolj smiseln takrat, ko podpira prehode med posameznimi deli dogodka,

pomaga ustvarjati prijetno vzdušje in poveča socialno sproščenost udeležencev. Več previdnosti zahtevajo trenutki, ko je v ospredju poslušanje, branje ali natančno razumevanje vsebine, saj glasba takrat začne tekMOVATI z bistvenimi informacijami.

Iz literature hkrati izhaja več vprašanj, ki jih je smiselno preveriti tudi empirično. V ospredju je predvsem vprašanje, kako glasba v ozadju vpliva na spremljanje vsebine v različnih delih izobraževalnega dogodka, hkrati pa tudi, kako soustvarja splošni vtis o dogodku, njegovi kakovosti in prijetnosti.

Z glasbo je povezano tudi zaznavanje profesionalnosti dogodka. Udeleženci namreč ne presoajo le vsebine, ampak celotno izvedbo. Če je glasba izbrana premišljeno in je skladna s tonom dogodka, lahko prispeva k občutku urejenosti in nadzora. Takšni dogodki praviloma temeljijo na zaupanju v strokovnost izvajalca, zato ni dovolj, da je glasba prijetna. Biti mora tudi dovolj nevtralna, da ne zmanjšuje resnosti vsebine.

V literaturi se učinek glasbe pogosto obravnava ločeno od akustike prostora, v praksi pa to skoraj nikoli ni mogoče. Enaka glasba v majhni predavalnici, v večji konferenčni dvorani ali v hibridnem prostoru ne zveni enako. Na doživljanje vplivajo odmev, kakovost ozvočenja, razporeditev sedežev in razmerje med govorom ter ambientom. To pomeni, da moramo pri interpretaciji učinkov vedno upoštevati tudi akustične pogoje.

Zvočno ozadje lahko vpliva tudi na zaznavo časa. Dogodke, ki potekajo v prijetnem zvočnem okolju, lahko udeleženci doživijo kot bolj tekoče, manj naporne in navidezno krajše. Ta vidik je relevanten pri daljših seminarjih, kjer se po več urah pogosto pojavita utrujenost in padec pozornosti. Glasba sama po sebi sicer ne more nadomestiti dobro pripravljenega in smiselno strukturiranega programa, lahko pa prispeva k boljšim prehodom med posameznimi sklopi ter k občutku, da dogodek poteka bolj naravno in neprekinjeno.

Organizator izbere isto glasbo v ozadju za vse udeležence, ti pa imajo različne preference in jo doživljajo različno, zato težko pričakujemo, da bi ena sama rešitev enako ustrezala vsem. Bolj smiselno je iskati takšno zvočno ureditev, ki je za nekatere sprejemljiva in za večino udeležencev podporna. Ravno zato je pomembno preverjati tudi razpršenost in raznolikost odzivov, ne le povprečnih razlik med skupinami. Različne ocene in mnenja udeležencev so pomemben rezultat sam po

sebi, saj organizatorjem pokaže, da morajo pri uporabi glasbe računati tudi na raznolikost odzivov in da univerzalne rešitve verjetno ni.

Pri uporabi glasbe v ozadju je smiselno razlikovati med tem, ali je glasba poslušalcem prijetna, in tem, ali v določenem trenutku dejansko podpira potek dogodka. Glasba je lahko udeležencem všeč, vendar jim med spremljanjem vsebine kljub temu lahko nekoliko odvrača pozornost od osrednje naloge. Po drugi strani je lahko zelo zadržana in skoraj neopazna glasba manj izrazita, vendar ravno zato bolj ustrezna za posamezni del programa.

3 Raziskava v okolju podjetja Simič & Partnerji, d. o. o.

3.1 Opis problema in cilji raziskave

V strokovnih izobraževalnih okoljih se veliko pozornosti namenja vsebini, predavateljem, urniku in tehnični izvedbi, precej manj pa zvočnemu okolju dogodka. Glasba v ozadju je zato pogosto uporabljena intuitivno. Včasih je vključena zato, da prostor ne deluje prazen, drugič zato, da bi ustvarila prijetnejše vzdušje, redkeje pa je vključena na osnovi premišljenih strokovnih izhodišč.

Osrednji problem raziskave je bil, da organizatorji strokovnih dogodkov pogosto nimajo dovolj jasnih smernic, kdaj je glasba smiselna, v katerih delih programa je primerna in katera zvočna rešitev najbolj podpira namen dogodka. Ni bilo dovolj jasno, ali glasba vpliva na razumevanje vsebine, zmanjšuje utrujenost, izboljšuje splošen vtis o dogodku in ali dejansko spodbuja neformalno povezovanje udeležencev. Ta problem je relevanten pri strokovnih izobraževanjih, kjer udeleženci pričakujejo visoko vsebinsko kakovost, hkrati pa tudi dobro organizirano in prijetno izkušnjo. Zato je bilo vprašanje glasbe v ozadju obravnavano v realnem kontekstu strokovnih seminarjev in posvetov, kjer se prepletajo učenje, doživljanje dogodka in mreženje med udeleženci.

Cilj raziskave je bil ugotoviti, v katerih delih strokovnega izobraževalnega dogodka udeleženci glasbo doživljajo kot pomembno oziroma primerno, in preveriti, katere glasbene značilnosti povezujejo z različnimi fazami dogodka. Ob tem je bil cilj ugotoviti tudi, kako udeleženci glasbo povezujejo z zbranostjo, prijetnostjo dogodka, zaznano profesionalnostjo, utrujenostjo in mreženjem. Raziskava je hkrati zajela tudi

pogled organizatorke Petre Zidar na dosedanje rabo glasbe, kriterije izbire, zaznane učinke in potrebe po prihodnjih usmeritvah.

Na podlagi obeh virov podatkov (anketa in intervju) je bil cilj oblikovati priporočila za fazno in namensko načrtovanje zvočnega okolja strokovnih izobraževanj. To pomeni oblikovati osnovo za premišljeno uporabo glasbe v prihodnjih izvedbah strokovnih izobraževanj. Pri tem ni bilo pomembno le, ali je glasba na splošno zaželeno, temveč v katerih delih dogodka je dobrodošla, kakšnim glasbenim značilnostim udeleženci dajejo prednost in kdaj jo doživljajo kot moteč dejavnik.

3.2 Raziskovalna vprašanja

Na podlagi opredeljenega problema, pregleda literature in ciljev raziskave so bila oblikovana naslednja raziskovalna vprašanja:

- RV1: *V katerih fazah strokovnega izobraževalnega dogodka udeleženci glasbo v ozadju doživljajo kot primerno oziroma neprimerno?*
- RV2: *Kako udeleženci povezujejo glasbo v ozadju z zbranostjo, razumevanjem vsebine, utrujenostjo in splošnim doživljanjem dogodka?*
- RV3: *Katere glasbene značilnosti, predvsem glasnost, tempo, prisotnost besedila in oblika izvedbe, udeleženci najpogosteje povezujejo s primerno uporabo glasbe?*
- RV4: *Kako glasba v ozadju vpliva na sproščenost, neformalni pogovor in mreženje med udeleženci?*
- RV5: *Kako organizatorica strokovnih izobraževanj razume namen, omejitve in merila izbire glasbe v ozadju?*
- RV6: *Kakšne praktične usmeritve je mogoče oblikovati za fazno in namensko uporabo glasbe v ozadju pri strokovnih izobraževanjih?*

3.3 Opis okolja raziskave in metodološki pristop

Raziskava je bila izvedena v okolju DIZI, ki ga je ustanovilo podjetje Skupina Simič & partnerji, d. o. o. Gre za organizatorja strokovnih izobraževanj in posvetov za davčne svetovalce, računovodje, revizorje, finančnike, pravnike, usmerjene v davčno področje, ter za druge davčne zavezance, ki želijo nadgrajevati znanje tudi s tega področja poslovanja.

Dogodki so praviloma formalni, vsebinsko polni in časovno strukturirani. Hkrati pa vključujejo tudi odmore, uvodne dele, zaključke in neformalne dele programa, kjer je mreženje pogosto pomemben del celotne izkušnje.

Prav zaradi te kombinacije strokovne vsebine in socialnega dela dogodka je bilo okolje primerno za raziskovanje vprašanja, kdaj je glasba v ozadju koristna in kdaj lahko postane moteča. Pri takšnih dogodkih je pomembno, da udeleženci dobro sledijo zahtevnim strokovnim vsebinam, hkrati pa se med odmori in neformalnimi deli lahko sprostijo ter povežejo z drugimi udeleženci. Zato je bilo vprašanje zvočnega okolja povezano tako z učenjem kot tudi z doživljanjem dogodka in mreženjem.

Podatke, potrebne za nadaljnjo analizo, smo zbrali z anketiranjem in intervjujem. Uporabljen je bil kombiniran metodološki pristop, v katerem sta se povezala kvantitativni in kvalitativni del. Kvantitativni del je temeljil na anketiranju udeležencev strokovnih izobraževanj, kvalitativni del pa na polstrukturiranem intervjuju z organizatorko Petro Zidar.

Z anketiranjem so bili pridobljeni podatki o tem, v katerih fazah dogodka udeleženci glasbo doživljajo kot primerno, katere glasbene značilnosti podpirajo in kako glasbo povezujejo z zbranostjo, prijetnostjo, utrujenostjo ter mreženjem. Intervju je raziskavo dopolnil z organizacijskega vidika. Omogočil je vpogled v odločitve, ki jih organizatorka sprejema pri načrtovanju dogodkov, ter v dosedanje uporabo glasbe, zaznane odzive udeležencev in omejitve pri izvedbi.

3.4 Vzorec raziskave

Kvantitativni del raziskave je temeljil na priložnostnem vzorcu odraslih udeležencev strokovnih izobraževanj in posvetov DIZI. V raziskavo so bili vključeni tisti posamezniki, ki so vprašalnik prejeli in ga izpolnili.

Skupno je bilo zbranih 72 odgovorov. V glavno analizo je bilo vključenih 65 dokončanih vprašalnikov. Sedem delno izpolnjenih vprašalnikov je bilo izločenih, ker niso bili izpolnjeni v celoti in bi zaradi večjega deleža manjkajočih vrednosti zmanjšali zanesljivost primerjave med posameznimi vprašanji.

V raziskavo so bili vključeni udeleženci z različnim strokovnim profilom, starostjo, delovnimi izkušnjami in različno pogostostjo obiskovanja tovrstnih dogodkov. Prevladujoča strokovna področja so bila računovodstvo, davčno svetovanje, finance in sorodna poslovna področja.

Povprečna starost udeležencev je bila 51,7 leta, mediana starosti pa 53 let. Povprečna delovna doba je znašala 28,4 leta, mediana delovne dobe pa 30 let, kar kaže, da so bili v raziskavo vključeni predvsem odrasli udeleženci z daljšimi delovnimi izkušnjami.

Kvalitativni del raziskave je temeljil na namensko izbranem intervjuju z organizatorko Petro Zidar iz DIZI, ki načrtuje izvedbo strokovnih dogodkov in ima izkušnje z uporabo glasbe pri posameznih delih programa.

3.5 Instrumenti raziskave ter postopek zbiranja in analize podatkov

Glavni instrument za zbiranje kvantitativnih podatkov je bil strukturiran anketni vprašalnik. Izpolnjevanje je potekalo prostovoljno in anonimno. Vseboval je uvodni del z osnovnimi opisnimi podatki, vprašanja o navadah poslušanja glasbe pri delu ali učenju, sklop o pomembnosti glasbe v različnih delih dogodka ter sklop o preferencah glede žanra, tempa, melodije, ritma, harmonije, glasnosti in prisotnosti besedila. Poseben del vprašalnika je bil namenjen oceni zaznanih učinkov glasbe. Udeleženci so ocenjevali, ali je glasba po njihovem mnenju vplivala na zbranost, razumevanje, prijetnost, profesionalnost dogodka, utrujenost ter pripravljenost za pogovor in mreženje. Večina postavk je bila merjena s petstopensko Likertovo lestvico.

Vprašalnik za udeležence je bil oblikovan tako, da je zajel njihovo doživljanje glasbe v različnih delih strokovnega izobraževalnega dogodka. V ospredju je bilo vprašanje, v katerih fazah programa se jim zdi glasba primerna, kdaj jo doživljajo kot motečo in kdaj jim bolj ustreza tišina. Pri tem so bili v obravnavo vključeni različni deli dogodka, kot so prihod udeležencev, uvodni del, predavanje, odmor, neformalno druženje oziroma mreženje ter zaključek.

Del vprašalnika je bil namenjen glasbenim značilnostim. Zanimalo nas je, kako udeleženci posamezne zvrsti, tempo, melodijo, ritem, harmonijo, prisotnost besedila in glasnost povezujejo z različnimi situacijami znotraj dogodkov. Poleg tega nas je

zanimalo tudi, katere glasbene žanre udeleženci najpogosteje poslušajo v prostem času, saj lahko njihove osebne glasbene preference vplivajo na doživljanje glasbe v ozadju na dogodku. Tako je bilo mogoče bolje razumeti, ali udeleženci za določene faze pričakujejo bolj zadržano in nevtralnno zvočno podlago ali pa jim v posameznih trenutkih bolj ustreza izrazitejša glasbena spremljava. Vprašalnik je obravnaval tudi doživljajske in funkcionalne vidike uporabe glasbe. Med drugim nas je zanimalo, ali udeleženci glasbo povezujejo s prijetnejšim vzdušjem, manjšo utrujenostjo, lažjim ohranjanjem zbranosti, večjo zaznano profesionalnostjo dogodka in večjo sproščenostjo v neformalnem delu programa.

Podatki, zbrani z anketiranjem, so bili obdelani s pomočjo osnovnih statističnih postopkov. Najprej je bila pripravljena opisna analiza odgovorov, pri čemer so bile uporabljene frekvence, odstotki, povprečne vrednosti in mediane. Na ta način je bilo mogoče prikazati osnovne značilnosti vzorca, kot so število odgovorov, starost, delovna doba in strokovno področje udeležencev, ter analizirati odgovore po posameznih raziskovalnih sklopih.

Kvalitativni del je temeljil na polstrukturiranem intervjuju z organizatorko Petro Zidar. Usmerjen je bil usmerjen v razumevanje dosedanje prakse in načina odločanja glede uporabe glasbe na strokovnih izobraževanjih. V ospredju je bilo vprašanje, ali je bila glasba na dogodkih že vključena, v katerih delih programa se je pojavljala in kakšen namen ji je bil pri tem pripisan. Pomemben del intervjuja je bil namenjen merilom izbire.

Zanimalo nas je, kdo sprejema odločitve glede vključitve glasbe, katere okoliščine se pri tem upoštevajo ter kako na izbiro vplivajo tema dogodka, profil udeležencev, formalnost izobraževanja, prostor in tehnične možnosti izvedbe. Intervju je zajel tudi organizatorično zaznavo odzivov udeležencev in morebitne omejitve, s katerimi se je do sedaj srečevala pri uporabi glasbe. Posebej nas je zanimalo, ali opaža razliko med uporabo glasbe pri strokovnih predavanjih in uporabo glasbe v bolj sproščenih delih dogodka, kot so odmori, mreženje ali večerni program. Odgovori, pridobljeni z intervjujem, so bili obravnavani kvalitativno, v zaključni interpretaciji pa so bili rezultati anketiranja povezani z ugotovitvami intervjuja.

3.6 Etični vidiki in omejitve raziskave

Raziskava je temeljila na prostovoljnem in anonimnem sodelovanju. Udeleženci so bili pred izpolnjevanjem vprašalnika obveščeni o namenu raziskave, o načinu uporabe zbranih podatkov in o tem, da je sodelovanje prostovoljno. Odgovori so bili obravnavani skupinsko in uporabljeni izključno za namen analize v okviru raziskave. Pri predstavitvi rezultatov so bili podatki prikazani v obliki povprečij, odstotkov in skupnih ugotovitev, zato posamezni odgovori niso bili izpostavljeni na način, ki bi omogočal identifikacijo udeležencev.

Pri intervjuju z organizatorko Petro Zidar je bilo pridobljeno soglasje za sodelovanje. Sogovornica je bila seznanjena z namenom intervjuja in s tem, da bodo njeni odgovori uporabljeni za razumevanje organizacijskega vidika uporabe glasbe na strokovnih izobraževalnih dogodkih. Intervju je bil obravnavan vsebinsko, pri čemer so bile izpostavljene predvsem ključne teme, povezane z dosedanja prakso, merili izbire glasbe, zaznanimi odzivi udeležencev in omejitvami pri izvedbi dogodkov.

Pri raziskavi je bilo treba upoštevati, da je potekala v realnem okolju strokovnih izobraževanj, zato vseh dejavnikov, ki so lahko vplivali na odgovore, ni bilo mogoče v celoti nadzorovati. Na zaznave udeležencev so lahko poleg glasbe vplivali tudi kakovost predavatelja, zahtevnost vsebine, trenutna utrujenost, velikost skupine, akustika prostora in splošna organizacijska kakovost dogodka. Določene omejitve je predstavljal tudi kvalitativni del raziskave. Intervju je sicer omogočil poglobljen vpogled v razumevanje uporabe glasbe organizatorice, vendar je bil ta pogled vezan na eno sogovornico in na konkretne izkušnje izbranega organizacijskega okolja. Kljub navedenim omejitvam raziskava ponuja uporabne smernice za izbiro glasbe pri tovrstnih dogodkih. Omogoča namreč vpogled v to, v katerih delih programa glasba podpira namen dogodka, kdaj lahko postane moteča in kako jo je mogoče v prihodnje uporabljati bolj premišljeno.

3.7 Rezultati raziskave, interpretacija analize ankete in intervjuja

V tem poglavju so predstavljene ugotovitve analize podatkov, zbranih z anketiranjem udeležencev strokovnih izobraževanj, in ugotovitve analize intervjuja z organizatorko Petro Zidar. Namen povezane obravnave je bil pokazati, kako se stališča udeležencev ujemajo z organizacijsko prakso in izkušnjami osebe, ki dogodke načrtuje ter izvaja. Analiza temelji na vzorcu 65 dokončanih vprašalnikov, pri

posameznih vprašanjih pa je v tabelah posebej prikazano število podanih in manjkajočih odgovorov.

Tabela 1: Pregled zbranih vprašalnikov in značilnosti vzorca

Kazalnik	Vrednost
Število vseh odgovorov	72
Analiziran vzorec (dokončani vprašalniki)	65
Delno izpolnjeni vprašalniki, izločeni iz analize	7
Povprečna starost	51,7 leta
Mediana starosti	53 let
Povprečna delovna doba	28,4 leta
Mediana delovne dobe	30 let
Prevladujoča strokovna področja	računovodstvo, davčno svetovanje, finance in sorodna poslovna področja

Vir: Lasten vir, 2026.

Vzorec kaže, da so bili v raziskavo vključeni predvsem odrasli udeleženci z daljšimi delovnimi izkušnjami, kar pomeni, da gre za ciljno skupino, ki se udeležuje vsebinsko zahtevnih izobraževanj s področja davkov, računovodstva, financ in sorodnih strokovnih področij. Pri takih dogodkih je zbranost še posebej pomembna, zato se tudi učinki glasbe ne presojajo zgolj po tem, ali je glasba prijetna, temveč predvsem po tem, ali podpira ali moti namen posameznega dela dogodka.

3.7.1 Ujemanje med analizo anketnih odgovorov in intervjujem

Ena najpomembnejših ugotovitev je, da glasbe na strokovnih izobraževanjih ni mogoče obravnavati enotno, temveč glede na namen posamezne faze dogodka. Analiza anketnih odgovorov in intervju kažeta, da je primernost glasbe močno povezana s tem, ali je v ospredju spremljanje strokovne vsebine ali pa bolj sproščena socialna interakcija. Udeleženci glasbo najmočneje podpirajo ob prihodu, med odmori, pri mreženju, ob zaključku in v bolj neformalnih delih programa. Med predavanjem pa je bila kot najprimernejša rešitev ocenjena tišina.

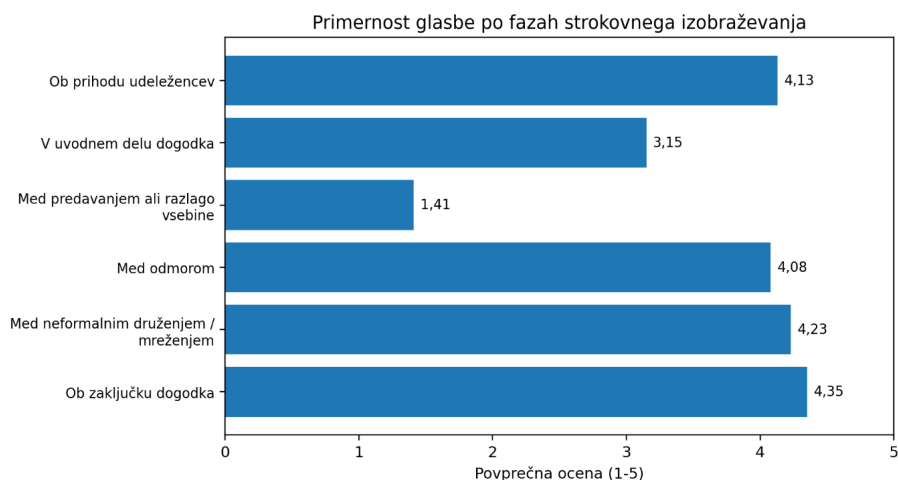
Rezultati kažejo zelo izrazito razliko med učnimi in neformalnimi deli dogodka. Ob zaključku dogodka je glasbo kot primerno ali zelo primerno ocenilo 92,3 % udeležencev, med neformalnim druženjem oziroma mreženjem 88,7 %, med odmorom 86,0 % in ob prihodu udeležencev 85,2 %. Nasprotno pa je glasbo med predavanjem ali razlago vsebine kot primerno ali zelo primerno ocenilo le 1,6 %

udeležencev. Povprečna ocena primernosti med predavanjem je znašala 1,41, kar pomeni, da udeleženci glasbe v tem delu dogodka večinoma ne želijo.

Tabela 2: Ocena primernosti glasbe po fazah dogodka

Del dogodka	Število podanih odgovorov	Število oseb, ki ni odgovorilo na vprašanje	Povprečna ocena	Število ocen 4 ali 5	Delež ocen 4 ali 5 med odgovori
Ob prihodu udeležencev	54	11	4,13	46	85,2 %
V uvodnem delu dogodka	46	19	3,15	24	52,2 %
Med predavanjem ali razlago vsebine	61	4	1,41	1	1,6 %
Med odmorom	50	15	4,08	43	86,0 %
Med neformalnim druženjem / mreženjem	53	12	4,23	47	88,7 %
Ob zaključku dogodka	52	13	4,35	48	92,3 %

Vir: Lasten vir, 2026.

Graf 1: Povprečna ocena primernosti glasbe po fazah dogodka

Vir: Lasten vir, 2026.

Ta delitev na posamezne faze dogodka je bila potrjena tudi v intervjuju z organizatorko. Petra Zidar je pojasnila, da pri organizaciji dogodkov načrtuje veliko glasbe, vendar je ta predvsem na začetku, med odmori, mreženjem, pri večernem delu dogodka in na bolj sproščenih, družabnih srečanjih.

Pri strokovnih predavanjih glasbe praviloma ne uporabljajo, saj so davčne teme zahtevne in strokovne, zato je po njenem mnenju koncentracijo najbolje ohranjati v tišini. To je skladno z anketo, v kateri večina udeležencev podpira tišino med predavanjem.

3.7.2 Glasba kot podpora vzdušju, sproščenosti in mreženju

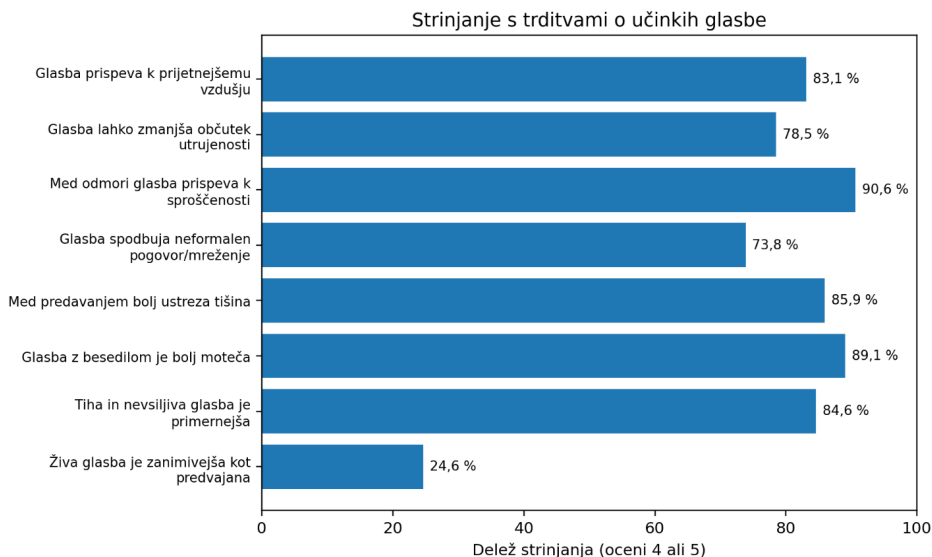
Rezultati, pridobljeni z anketiranjem udeležencev, kažejo, da udeleženci glasbi pripisujejo podporno vlogo predvsem takrat, ko je ustrezno umeščena v posamezen del dogodka. Spodnja tabela prikazuje stališča udeležencev do zaznanih učinkov glasbe v ozadju in do značilnosti glasbe, ki vplivajo na njeno primernost v posameznih delih strokovnega izobraževalnega dogodka.

Tabela 3: Stališča udeležencev o učinkih glasbe

Trditev	Število podanih odgovorov	Število oseb, ki ni odgovorilo na vprašanje	Povpreč na ocena	Število ocen 4 ali 5	Delež ocen 4 ali 5 med odgovori
Glasba prispeva k prijetnejšemu vzdušju.	65	0	4,25	54	83,1 %
Glasba lahko zmanjša občutek utrujenosti.	65	0	3,98	51	78,5 %
Med odmori glasba prispeva k sproščenosti.	64	1	4,45	58	90,6 %
Glasba spodbuja neformalen pogovor oziroma mreženje.	65	0	3,97	48	73,8 %
Med predavanjem bolj ustreza tišina.	64	1	4,45	55	85,9 %
Glasba z besedilom je bolj moteča.	64	1	4,62	57	89,1 %
Tiha in nevsiljiva glasba je primernejša.	65	0	4,49	55	84,6 %
Živa glasba je zanimivejša kot predvajana.	65	0	2,54	16	24,6 %

Vir: Lasten vir, 2026.

Iz rezultatov je razvidno, da udeleženci glasbo sprejemajo predvsem kot nevsiljiv podporni element vzdušja in sproščenosti, ne pa kot stalno spremljavo celotnega dogodka. Pomembna ugotovitev je tudi, da med predavanjem večinoma dajejo prednost tišini.

Graf 2: Delež strinjanja s trditvami o učinkih glasbe

Vir: Lasten vir, 2026.

Tabela 4: Povezava med analizo anketnih odgovorov in intervjujem

Tema	Ugotovitev iz analize anketnih odgovorov	Ugotovitev iz intervjuja	Skupna ugotovitev
Fazna uporaba glasbe	Glasba je najprimernejša ob prihodu, med odmorom, mreženjem in ob zaključku.	Organizator glasbo uporablja predvsem v uvodu, odmorih, mreženju, večernem delu in prehodih.	Glasba naj bo načrtovana po fazah dogodka, ne kot stalna spremljava.
Predavanje in strokovna vsebina	Med predavanjem je povprečna ocena primernosti samo 1,41; 85,9 % udeležencev podpira tišino.	Pri davčnih temah glasbe med predavanji ne uporabljajo, ker je potrebna visoka koncentracija.	V učnih delih naj ima prednost tišina.
Vzdušje in sproščenost	83,1 % udeležencev meni, da glasba prispeva k prijetnejšemu vzdušju; 90,6 % jo povezuje s sproščenostjo med odmori.	Glasba pomaga, da začetek ni preveč formalen in da ni neprijetne tišine.	Glasba je uporabna kot podpora prehodom in regeneraciji med sklopi.
Mreženje in druženje	73,8 % udeležencev meni, da glasba spodbuja neformalen pogovor in mreženje.	Pri mreženju pogosto uporabljajo klasično glasbo v ozadju; pri večernih delih glasba spodbuja pogovor in ples.	Glasba naj podpira komunikacijo, vendar ne sme preglasiti pogovora.

Tema	Ugotovitev iz analize anketnih odgovorov	Ugotovitev iz intervjuja	Skupna ugotovitev
Izbira izvajalca ali zvrsti	Živa glasba ni nujno ocenjena kot boljša od predvajane; pomembna je ustreznost.	Ključna sta kakovost izvedbe in prilagodljivost izvajalca ali DJ-ja.	Pomembnejša od oblike glasbe je skladnost z občinstvom in namenom dogodka.

Vir: Lasten vir, 2026.

Intervju te rezultate razširi še z organizacijskega vidika. Organizatorka dogodkov je povedala, da je glasba zelo pomembna za uvodni del, saj popestri začetek in ustvari sproščeno vzdušje. Dogodek se po njenih izkušnjah z glasbo začne bolj naravno in manj formalno. Meni, da je vloga glasbe v neformalnih in večernih delih tudi v tem, da ljudem pomaga pri pogovoru, zabavi in medsebojnem druženju. Pri tem pa je pomembno upoštevati, da preglasna glasba lahko hitro postane moteča. Glede na rezultate ankete to potrjuje 84,6 % udeležencev, ki menijo, da je tišja in nevsiljiva glasba primernejša od glasnejše.

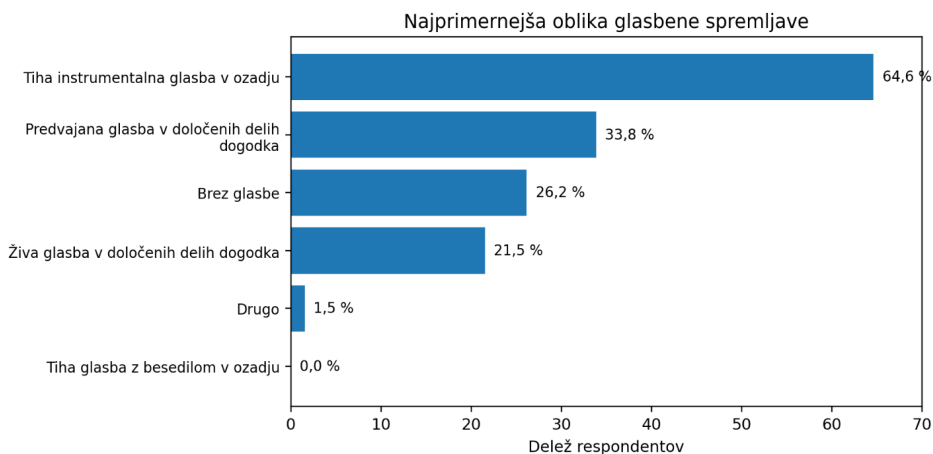
3.7.3 Glasbene značilnosti: oblika, tempo, žanr in glasnost

Pri vprašanju o najprimernejši obliki glasbene spremljave so udeleženci najpogosteje izbrali tiho instrumentalno glasbo v ozadju. To možnost je izbralo 64,6 % udeležencev. Predvajano glasbo v določenih delih dogodka je izbralo 33,8 % udeležencev, možnost brez glasbe 26,2 % udeležencev, živo glasbo v določenih delih dogodka pa 21,5 % udeležencev. Tiha glasba z besedilom ni bila izbrana niti enkrat, kar kaže, da udeleženci glasbo z besedilom v strokovnem okolju doživljajo kot manj primerno, še posebej kadar je v ospredju spremljanje vsebine.

Tudi pri izbiri tempa glasbe se pokažejo razlike glede na posamezne faze dogodka. Ob prihodu in pred začetkom predavanja so udeleženci najpogosteje izbrali počasnejši oziroma umirjen tempo. Med odmorom in mreženjem je po mnenju udeležencev poleg počasnega tempa sprejemljiv tudi srednje hiter tempo. Ob zaključku dogodka se nekoliko poveča podpora srednje hitremu tempu, med predavanjem pa je večina udeležencev izbrala možnost brez glasbe.

To se ujema tudi s pogovorom z organizatorico dogodkov, ki je opisala svoje mnenje o idealni uporabi glasbe skozi celoten potek strokovnega izobraževanja. Po njenem mnenju bi se dogodek lahko začel z bolj umirjeno klasično glasbo, predvsem v dopoldanskem oziroma strokovnem delu, kjer bi bila glasba primerna zlasti med odmori, na primer med pogostitvijo in mreženjem. Takšna glasba bi lahko ustvarila

prijetno vzdušje, ki bi se preneslo tudi v nadaljevanje dogodka. V popoldanskem delu pa bi se po njenem mnenju tempo glasbe lahko postopoma povečal, glasba pa bi postala bolj živahna. S tem bi se stopnjevala energija dogodka in udeležence spodbudila tudi k udeležbi večernega dela programa. Kot je poudarila organizatorka, lahko glasba s svojim ritmom zelo lepo poveže celoten dogodek od začetka do večera.

Graf 3: Najprimernejša oblika glasbene spremljave na strokovnih izobraževanjih

Vir: Lasten vir, 2026.

Tabela 5: Najprimernejši tempo glasbe po fazah dogodka

Del dogodka	Najpogostejši odgovor	Delež najpogostejšega odgovora	Brez glasbe	Počasen/umirjen	Srednje hiter	Hitrejši
Ob prihodu udeležencev	Počasen/umirjen tempo	58,5 %	6,2 %	58,5 %	27,7 %	7,7 %
Pred začetkom predavanja	Počasen/umirjen tempo	69,2 %	12,3 %	69,2 %	18,5 %	0,0 %
Med odmorom	Srednje hiter tempo/počasen/umirjen tempo	44,6 %	3,1 %	44,6 %	44,6 %	7,7 %
Med neformalnim druženjem/mreženjem	Počasen/umirjen tempo	44,6 %	3,1 %	44,6 %	41,5 %	10,8 %
Ob zaključku dogodka	Srednje hiter tempo	37,5 %	3,1 %	31,2 %	37,5 %	28,1 %
Med predavanjem	Brez glasbe	84,6 %	84,6 %	13,8 %	1,5 %	0,0 %

Vir: Lasten vir, 2026.

Glede žanra se kot najvarnejša izbira v formalnih delih dogodka kaže ambientalna oziroma instrumentalna glasba, v praksi pa se temu približuje tudi klasična glasba, ki jo organizatorji pogosto uporabljajo pri otvoritvah, mreženju ali bolj formalnih prehodih. Za neformalni del in zaključek dogodka so udeleženci bolj odprti tudi za pop oziroma nekoliko bolj živahno glasbo.

3.7.4 Živa in predvajana glasba

Analiza anketnih odgovorov kaže, da živa glasba ni nujno razumljena kot splošno boljša možnost od predvajane glasbe. Le 24,6 % udeležencev se je strinjalo s trditvijo, da je živa glasba na strokovnih izobraževanjih zanimivejša kot predvajana, možnost žive glasbe v določenih delih dogodka pa je izbralo 21,5 % udeležencev. To ne pomeni, da udeleženci žive glasbe ne sprejemajo, temveč da jo večinoma razumejo kot primerno le v določenih delih dogodka. Intervju to ugotovitev še dodatno pojasni. Petra Zidar meni, da živa glasba lahko ustvari poseben občutek prisotnosti, sproščenosti in povezanosti med izvajalci in občinstvom. Udeležencem je lahko všeč tudi interakcija z glasbeniki. Kljub temu pa poudarja, da lahko v nekaterih primerih DJ oziroma predvajana glasba ustvari boljše vzdušje kot ansambel, če se bolje prilagaja občinstvu.

3.7.5 Omejitve in tveganja pri uporabi glasbe

Povezava med odgovori udeležencev in ugotovitvami intervjuja kaže tudi na pomembne omejitve pri uporabi glasbe v ozadju. Udeleženci so posebej izpostavili glasbo z besedilom, ki je pri spremljanju strokovne vsebine lahko moteča, saj preusmerja pozornost in otežuje zbranost. Prav tako se je 85,9 % udeležencev strinjalo, da jim med predavanjem bolj ustreza tišina kot glasba v ozadju, kar pomeni, da mora biti pri strokovnih izobraževanjih glavni kriterij jasnost vsebine. Besedilo in ostale značilnosti glasbe ne smejo tekmovati z govorom predavatelja, razlago strokovnih pojmov, zakonodajnimi določbami ali primeri iz prakse.

Iz intervjuja izhajajo še druge omejitve, povezane z organizacijo in izvedbo dogodkov. Največjo težavo organizatorica vidi v prilagodljivosti glasbenikov oziroma izvajalcev. Težave se lahko pojavijo, če izvajalec pride z vnaprej določenim repertoarjem in se ne želi prilagajati vzdušju ali željam udeležencev. Prav tako se lahko pokaže, da DJ ali glasbena skupina ne pozna dovolj dobro značaja dogodka in občinstva, zato izbere glasbo, ki ne podpira želenega vzdušja. Zato je pomembno,

da organizator izvajalce predhodno preveri in izbere tiste, ki razumejo formalnost dogodka ter se znajo prilagajati udeležencem.

3.7.6 Praktična priporočila za uporabo glasbe

Tabela 6: Praktična priporočila za uporabo glasbe po fazah dogodka

Faza dogodka	Priporočena uporaba glasbe	Utemeljitev
Ob prihodu udeležencev	Tiha instrumentalna ali ambientalna glasba počasnejšega tempa.	Ustvari občutek dobrodošlice in zmanjša začetno formalnost prostora.
Pred začetkom predavanja	Umirjena, nevsiljiva glasba; brez besedila.	Podpre prehod v dogodek, vendar ne sme zmanjšati občutka strokovnosti.
Med predavanjem	Praviloma brez glasbe.	Udeleženci potrebujejo zbranost; glasba lahko tekmuje s strokovno vsebino.
Med odmorom	Tiha instrumentalna, ambientalna ali zmerno aktivna glasba.	Podpira sproščenost, regeneracijo in prijetnejše vzdušje.
Med neformalnim druženjem / mreženjem	Nekoliko bolj živahna, vendar dovolj tiha glasba.	Glasba naj zapolni tišino in podpira pogovor, ne pa ga preglasi.
Ob zaključku dogodka	Srednje hiter tempo ali glasba, ki zaokroži dogodek.	Pomaga pri pozitivnem zaključku in lahko poveže formalni ter neformalni del dogodka.
Večerni ali družabni del	Bolj sproščena glasba, lahko tudi DJ ali živa izvedba.	Izvajalec mora biti preverjen in sposoben prilagajanja občinstvu.

Vir: Lasten vir, 2026.

Na podlagi rezultatov je mogoče sklepati, da najboljša rešitev ni stalna prisotnost glasbe, temveč premišljeno zvočno oblikovanje dogodka, pri čemer naj glasba podpira namen posamezne faze dogodka. Ob prihodu naj ustvari prijetno vzdušje, med odmori sprostitev, pri mreženju naj olajša socialno vzdušje, med predavanjem pa naj se umakne, da je lahko poudarek na vsebini. To potrjuje tudi intervju z organizatorko, ki je kot eno ključnih priporočil izpostavila primernost glasbe za dogodek: »Če je dogodek formalen, mora biti tudi glasba bolj formalna.« Poleg tega je poudarila, da naj organizatorji izvajalce predhodno preverijo oziroma poslušajo, bodisi prek spleta bodisi v živo, predvsem pri večernih dogodkih, kjer glasba močnejše vpliva na vzdušje in celotno izkušnjo udeležencev.

Povezana analiza podatkov, zbranih z anketiranjem in intervjujem, kaže, da glasba pri strokovnih izobraževanjih ni primerna kot stalna spremljava celotnega programa. Njena uporabnost se pokaže predvsem takrat, ko je uporabljena namensko,

premišljeno in v skladu s funkcijo posamezne faze dogodka. V fazah prihoda, odmora, mreženja in zaključka se kot najprimernejša kaže tiha instrumentalna oziroma ambientalna glasba, med predavanjem pa je najprimernejše mirno zvočno okolje, ki podpira osredotočeno spremljanje zahtevne strokovne vsebine.

4 Diskusija

Raziskava je pokazala, da vpliva glasbe ni mogoče presojati enotno. Njena primernost je odvisna od tega, v katerem delu dogodka je uporabljena, kakšna je njena glasnost, ali vsebuje besedilo, kakšen tempo ima in kakšen namen ima posamezna faza programa. Zato je v nadaljevanju diskusija usmerjena v razlago ključnih ugotovitev po raziskovalnih vprašanjih, pri čemer so posebej poudarjene razlike med učnimi deli dogodka in deli, namenjenimi sprostitvi, pogovoru ter mreženju.

Pri prvem raziskovalnem vprašanju (RV 1) nas je zanimalo, v katerih fazah strokovnega izobraževalnega dogodka udeleženci glasbo v ozadju doživljajo kot primerno oziroma neprimerno. Ugotovitve raziskave kažejo, da je njena primernost povezana z namenom posameznega dela programa. V delih, kjer so v ospredju prihod, sprostitev, neformalni pogovor ali zaključevanje dogodka, je glasba razumljena kot podporni element. V delu, kjer je v ospredju razlaga strokovne vsebine, pa je primernejša tišina.

Drugo raziskovalno vprašanje (RV 2) je bilo usmerjeno v povezavo med glasbo, zbranoostjo, razumevanjem vsebine, utrujenostjo in splošnim doživljanjem dogodka. Iz ugotovitev je razvidno, da udeleženci glasbo povezujejo predvsem s prijetnejšim vzdušjem, večjo sproščenostjo in zmanjšanjem občutka utrujenosti pri daljšem izobraževanju. Njena vloga je zato izrazitejša tam, kjer ni potrebna stalna osredotočenost na novo strokovno vsebino. Pri delih programa, kjer mora udeleženec slediti razlagi, razumeti zahtevne informacije ali si zapomniti ključne poudarke, pa lahko glasba postane moteč dražljaj. Tudi iz pregleda literature o kognitivni obremenitvi lahko sklepamo, da lahko zvočni dražljaji otežijo obdelavo informacij, kadar jih zaznavamo hkrati z govorom ali besedilom.

Pri tretjem raziskovalnem vprašanju (RV 3) smo preverjali, katere glasbene značilnosti udeleženci povezujejo s primerno uporabo glasbe. Kot najprimernejša se kaže tiha, nevsiljiva in instrumentalna oziroma ambientalna glasba. Takšna glasba

lahko oblikuje prijetno zvočno ozadje, ne da bi zahtevala neposredno pozornost poslušalcev. Pozorni pa moramo biti na glasbo z besedilom, ki je pri strokovnih vsebinah lahko moteča, ker lahko preusmerja pozornost. Prav tako je iz analize anketnih vprašalnikov razvidno, da umirjena glasba ustreza začetnim in bolj formalnim delom dogodka, medtem ko je v odmorih, mreženju in zaključku primernejši nekoliko bolj živahen tempo.

Četrto raziskovalno vprašanje (RV 4) se je nanašalo na vlogo glasbe pri sproščenosti, neformalnem pogovoru in mreženju. Ugotovitve kažejo, da je glasba najbolj primerna prav v socialnih delih dogodka. V takšnih trenutkih ne podpira neposredno učenja, temveč vzdušje, občutek sproščenosti in lažji začetek pogovora. Glasba lahko zmanjša občutek praznine v prostoru, ublaži pretirano formalnost in ustvari okolje, v katerem se udeleženci lažje vključijo v neformalno komunikacijo. Pri tem pa moramo paziti, da glasba ni preglasna ali preveč izrazita, saj lahko pogovor oteži, namesto da bi ga podprla.

Peto raziskovalno vprašanje (RV 5) je bilo usmerjeno v pogled organizatorke strokovnih izobraževanj. Intervju je dopolnil rezultate, ki smo jih dobili iz analize anketnih vprašalnikov, saj je pokazal, da se organizator pri izbiri glasbe ne odloča le o sami prisotnosti glasbe, temveč tudi o njeni umestitvi, glasnosti, izvajalcu, formalnosti in prilagajanju občinstvu. Mnenje organizatorke potrjuje, da mora biti glasba skladna z značajem dogodka. Pri formalnem strokovnem dogodku mora biti tudi glasba bolj zadržana in primerna prostoru, medtem ko je v bolj sproščenih ali večernih delih lahko nekoliko izrazitejša. Pomembno priporočilo iz intervjuja je tudi, da je treba izvajalce predhodno preveriti oziroma poslušati. Pri živi glasbi ali DJ-ju namreč ni pomembna samo kakovost izvedbe, temveč tudi sposobnost prilagajanja poteku dogodka, prostoru in odzivom udeležencev.

Šesto raziskovalno vprašanje (RV 6) se je nanašalo na oblikovanje praktičnih usmeritev. Na podlagi raziskave je mogoče priporočiti fazno in namensko uporabo glasbe. Ob prihodu lahko glasba ustvari prijeten prvi vtis in zmanjša začetno formalnost prostora. Med odmori lahko podpira sprostitev in občutek premora od strokovne vsebine. Pri mreženju naj deluje kot tiha in nevsiljiva podpora pogovoru. Ob zaključku dogodka lahko prispeva k bolj zaokroženi celotni izkušnji. Med predavanjem pa je praviloma najprimernejša tišina oziroma jasno zvočno okolje, ki omogoča zbranost in razumevanje vsebine.

Čeprav analiza podatkov, zbranih z anketo in intervjujem, v tej raziskavi večinoma podpira tišino med samim predavanjem, tega ni smiselno razumeti kot dokončno zavrnitev možnosti uporabe glasbe med podajanjem vsebine. Uporaba glasbe mora biti v učnih delih programa zelo previdna, omejena in jasno povezana z namenom posameznega trenutka.

Nekatere raziskave namreč nakazujejo, da glasba med predstavitvami ali predavanji lahko predstavlja tudi podporo za učenje in osredotočenost, vendar je njen učinek odvisen od vrste glasbe, načina uporabe, vrste vsebine in značilnosti udeležencev. Bannor in Arthur sta v raziskavi iz leta 2025 obravnavala izkušnje študentov z glasbo v ozadju pri predstavitvah z diapozitivi ter njen vpliv na koncentracijo, pozornost in kognicijo. Pri tem so se pojavile tudi pozitivne izkušnje, povezane z občutkom večje zbranosti in lažjega pomnjenja. Podobno so Dosseville, Laborde in Scelles v raziskavi o vplivu glasbe med učenjem oziroma predavanjem ugotovili, da je skupina študentov, ki je spremljala posneto predavanje z dodano klasično glasbo, dosegla višji rezultat na preizkusu znanja kot kontrolna skupina.

Na podlagi teh izhodišč bi bilo v prihodnje smiselno izvesti pilotni preizkus zelo omejene in nadzorovane uporabe glasbe med samim predavanjem, vendar ne v smislu stalne glasbene spremljave. Glasba bi bila lahko uporabljena samo v izbranih trenutkih, na primer pri uvodni pripravi na temo, pri ponovitvi ključnih poudarkov ali pri ustvarjanju asociacij na obravnavano vsebino. Takšna glasba bi morala biti umirjena, instrumentalna, tiha in brez izrazitega ritma, predvsem pa ne bi smela »tekmovati« z govorom predavatelja.

Za strokovna izobraževanja s področja davkov in računovodstva bi bil takšen preizkus najbolj smiseln v delih, kjer ne poteka neposredna razlaga novih pravil, zahtevnih pojmov ali kompleksnih postopkov. Primernejša bi bila uporaba pred začetkom vsebinskega sklopa, med kratko samostojno nalogo, pri ponovitvi že razložene snovi ali pri zaključnem premisleku. Tako bi bilo mogoče preveriti, ali lahko zelo premišljena uporaba glasbe v določenih okoliščinah dopolni izobraževalni proces, ne da bi pri tem zmanjšala zbranost ali razumevanje vsebine.

5 Zaključek

V poglavju smo obravnavali vpliv glasbe v ozadju na strokovne izobraževalne dogodke, predvsem z vidika učenja, počutja udeležencev in mreženja. Ugotovili smo, da glasba na takšnih dogodkih ni nekaj, kar bi bilo vedno primerno ali vedno moteče. Njena uporabnost je odvisna predvsem od tega, v katerem delu dogodka se pojavi, kako glasna je, kakšna je njena vsebina in kakšen namen ima.

Najpomembnejša ugotovitev je, da glasba ne sme biti uporabljena enako skozi celoten dogodek. Med predavanjem, razlago ali obravnavo zahtevnejše strokovne vsebine je pomembno, da imajo udeleženci čim boljše pogoje za zbranost. V takih trenutkih je tišina pogosto boljša izbira, saj dodatni zvoki lahko zmanjšajo pozornost ali otežijo razumevanje vsebine.

Drugače pa je pri delih dogodka, kjer ni v ospredju neposredno učenje. Ob prihodu, med odmori, pri neformalnem druženju in ob zaključku lahko glasba pozitivno vpliva na vzdušje. Pomaga lahko, da prostor ne deluje preveč prazen ali tog, udeleženci pa se lahko počutijo bolj sproščeno. To je pomembno predvsem pri mreženju, saj se ljudje pogosto lažje vključijo v pogovor, kadar je okolje prijetno in manj formalno. Glasba lahko tako podpira družabni del dogodka, vendar mora biti dovolj tiha in nevsiljiva, da ne ovira pogovora.

Pri organizaciji strokovnih izobraževalnih dogodkov se največ pozornosti običajno namení vsebini, predavateljem, urniku in gradivom, manj pa celotni izkušnji udeležencev. Na kakovost dogodka namreč vpliva tudi okolje, v katerem se dogodek izvaja, pri čemer ima pomembno vlogo tudi zvočno okolje. Glasba v ozadju pri tem ni nujen element in ne more nadomestiti kakovostne vsebine, dobrega predavatelja ali ustrezne organizacije, lahko pa vse te dejavnike smiselno dopolni. Njena vrednost se pokaže predvsem takrat, ko prispeva k bolj urejenemu poteku dogodka, lažjemu prehodu med posameznimi deli programa in boljši izkušnji udeležencev. Zato glasbe ni smiselno razumeti kot naključen dodatek, temveč kot del načrtovanja dogodka. Najprimernejša ni stalna uporaba glasbe skozi celoten program, ampak zmerna, premišljena in fazno prilagojena uporaba glede na namen posameznega dela dogodka.

Zahvala

Poglavje je nastalo v okviru projekta »Celovita pot izobraževanja: Od ideje do mreženja«. Operacijo sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mladino ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) v okviru javnega razpisa Problemsko učenje študentov v delovno okolje 2024–2027 (PUŠ 2024–2027).

Literatura

- Andreou, G., & Gkantaki, M. (2025). An eye-tracking study on text comprehension while listening to music: Preliminary results. *Applied Sciences*, 15(7), 3939. <https://doi.org/10.3390/app15073939>
- Andersson, P. K., Kristensson, P., Wästlund, E., & Gustafsson, A. (2012). Let the music play or not: The influence of background music on consumer behavior. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 19(6), 553–560. <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2012.06.010>
- Bannor, J. K., & Arthur, B. (2025). Music, learning, and memory: Effects of background music in lecture slide presentations. *Frontiers in Psychology*, 16, 1637073. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1637073>
- Bidelman, G. M., & Shi, L. (2025). Familiar music reduces mind wandering and boosts lexical access in older adults: A pupillometry study. *Brain Sciences*, 15(5), 482. <https://doi.org/10.3390/brainsci15050482>
- Cameron, M. A., Baker, J., Peterson, M., & Braunsberger, K. (2003). The effect of music, wait-length evaluation, and mood on a low-cost wait experience. *Journal of Business Research*, 56(6), 421–430. [https://doi.org/10.1016/S0148-2963\(01\)00244-2](https://doi.org/10.1016/S0148-2963(01)00244-2)
- Chen, X., & Kang, J. (2025). Effects of natural sound tempo and social conditions on social interaction: An interactive virtual experiment. *Journal of Environmental Psychology*, 104, 102630. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2025.102630>
- Davčno izobraževalni inštitut (DIZI). (n. d.). *Dizi.org*. Pridobljeno 20. 2. 2026, s <https://dizi.org/>
- Deng, X., Wang, X., Huang, X., & Chen, D. (2025). Background music has heterogeneous effects on numerical and spatial location working memory: Roles of extraversion and introversion. *Ergonomics*, 68(4), 549–556. <https://doi.org/10.1080/00140139.2024.2374992>
- Demoulin, N. T. M. (2011). Music congruency in a service setting: The mediating role of emotional and cognitive responses. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 18(1), 10–18. <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2010.08.007>
- Ding, C., Kim Geok, S., Sun, H., Roslan, S., Cao, S., & Zhao, Y. (2025). Does music counteract mental fatigue? A systematic review. *PLOS ONE*, 20(1), e0316252. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0316252>
- Dosseville, F., Laborde, S., & Scelles, N. (2012). Music during lectures: Will students learn better? *Learning and Individual Differences*, 22(2), 258–262. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2011.10.004>
- Dubé, L., & Morin, S. (2001). Background music pleasure and store evaluation: Intensity effects and psychological mechanisms. *Journal of Business Research*, 54(2), 107–113. [https://doi.org/10.1016/S0148-2963\(99\)00092-2](https://doi.org/10.1016/S0148-2963(99)00092-2)
- Giannouli, V. (2024). Music and visual working memory. *Journal of Intelligence*, 12(6), 54. <https://doi.org/10.3390/jintelligence12060054>
- Gruber, K. (n. d.). *Učne pesmi (Glasbena delavnica Orfej)*. Pridobljeno 20. 2. 2026, s <https://katjagruber.wixsite.com/orfej/ucne-pesmi>
- Heinrich, J., Szabolcsics, J., & Balaban, D. C. (2025). The role of immersion and social interaction in online live events: An experimental approach. *Journal of Policy Research in Tourism, Leisure and Events*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/19407963.2025.2494253>
- Hofbauer, L. M., Lachmann, T., & Rodriguez, F. S. (2024). Background music varying in tempo and emotional valence differentially affects cognitive task performance: Experimental within-participant comparison. *Journal of Cultural Cognitive Science*, 8, 139–150. <https://doi.org/10.1007/s41809-024-00144-8>

- Kiss, M., & Linnell, K. J. (2024). The role of mood and arousal in the effect of background music on attentional state and performance during a sustained attention task. *Scientific Reports*, 14(1), 9485. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-60218-z>
- Kurzom, N., Mishlerky, J., & Mendelsohn, A. (2025). The effect of background music on memory formation of spoken words: A tradeoff between tension perception and memory. *Music Perception*, 43(1), 13–28. <https://doi.org/10.1525/mp.2025.2449567>
- Lewis, H. M., Drury, J., & Eldarwish, H. A. I. (2025). Social cure and savouring: Attending live music events is associated with well-being and behaviour changes. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 35(6). <https://doi.org/10.1002/casp.70191>
- Malcman, M., Azar, O. H., Shavit, T., & Rosenboim, M. (2024). How does background music affect dining duration, tips and bill amounts in restaurants? A field experiment. *Behavioral Sciences*, 14(12), 1188. <https://doi.org/10.3390/bs14121188>
- Milman, A., & Paz-Baruch, N. (2025). The effect of preferred background music on mathematical performance of adolescents with mathematics difficulties. *Frontiers in Education*, 10, 1613039. <https://doi.org/10.3389/educ.2025.1613039>
- Milliman, R. E. (1982). Using background music to affect the behavior of supermarket shoppers. *Journal of Marketing*, 46(3), 86–91. <https://doi.org/10.1177/002224298204600313>
- Morin, S., Dubé, L., & Chebat, J.-C. (2007). The role of pleasant music in servicescapes: A test of the dual model of environmental perception. *Journal of Marketing*, 71(2), 43–63. <https://doi.org/10.1509/jmkg.71.2.43>
- Que, Y., & Hu, X. (2025). Enhancing learners' reading comprehension with preferred background music: An eye-tracking, EEG, and heart rate study. *Reading Research Quarterly*, 60(2), e70004. <https://doi.org/10.1002/rrq.70004>
- SKUPINA SIMIČ & PARTNERJI d.o.o. (n. d.). *Simič-partnerji.si*. Pridobljeno 20. 2. 2026, s <https://simic-partnerji.si/>
- Sun, Y. (2025). The impact of background music on flow, work engagement, and task performance: A randomized controlled study. *Behavioral Sciences*, 15(4), 416. <https://doi.org/10.3390/bs15040416>
- Sun, Y., Sun, C., Li, C., Shao, X., Liu, Q., & Liu, H. (2024). Impact of background music on reading comprehension: Influence of lyrics language and study habits. *Frontiers in Psychology*, 15, 1363562. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1363562>
- Sümer, A., Kolodziejczyk, I., & Rattat, C. (2025). The effects of competing auditory streams on working memory and secondary task performance. *Journal of Experimental Psychology: Human Perception and Performance*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1037/xhp0001374>
- Wang, L., Guo, L., Yang, X., & Li, Y. (2025). Research on the effect of background music on working memory based on Granger causal network. *Applied Mathematics and Nonlinear Sciences*, 10(1). <https://doi.org/10.2478/amns-2025-0137>
- Wen, H., Leung, X., & Pongtornphurt, Y. (2020). Exploring the impact of background music on customers' perceptions of ethnic restaurants: The moderating role of dining companions. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 43, 71–79. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2020.02.007>

O avtorjih

Maja Rojc je študentka Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, kjer obiskuje 1. stopnjo študija glasbene pedagogike. Svojo glasbeno pot je začela na Glasbeni šoli Ljubljana Vič – Rudnik, nadaljevala pa na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, kjer je maturirala iz klavirja. Zaključila je tudi Srednjo vzgojiteljsko šolo, kjer je pridobila prve praktične izkušnje z vzgojno-izobraževalnim delom. Njeni raziskovalni interesi so usmerjeni predvsem v glasbeno pedagogiko ter vlogo glasbe v vzgojno-izobraževalnem okolju. Pedagoške izkušnje pridobiva tudi kot učiteljica klavirja, poleg tega pa se vključuje v projektno delo ter raziskovanje povezav med glasbo, učenjem in razvojem posameznika. *Maja Rojc is a student at the Academy of Music of the University of Ljubljana, where she is enrolled in the first-cycle study programme in Music Pedagogy. She began her musical path at the Ljubljana Vič–Rudnik Music School and*

continued her education at the Ljubljana Conservatory of Music and Ballet, where she completed her secondary education in piano. She also graduated from a secondary preschool education programme, where she gained her first practical experience in educational work. Her research interests are mainly focused on music pedagogy and the role of music in educational environments. She also gains pedagogical experience as a piano teacher, while actively participating in project work and researching the connections between music, learning and individual development.

Tilen Matjašič je študent Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru, kjer študira organizacijo in management informacijskih sistemov. Pred tem je zaključil srednje strokovno izobraževanje s področja računalništva. Njegovo strokovno področje vključuje razvoj digitalnih rešitev, informacijske sisteme, avtomatizacijo procesov ter analizo podatkov, kar povezuje tudi z raziskovanjem uporabniške izkušnje in organizacije dogodkov. V raziskovalnem delu se usmerja predvsem v razumevanje vpliva okolja na udeležence, pri čemer ga zanimajo zlasti izobraževalni dogodki, mreženje, komunikacija med udeleženci ter načini, kako lahko premišljeno oblikovano okolje prispeva k boljši izkušnji in učinkovitejšemu prenosu znanja. Njegovi raziskovalni interesi so povezani z digitalizacijo, uporabniško izkušnjo, organizacijskimi procesi, analizo podatkov ter povezovanjem tehnoloških in družboslovnih vidikov v izobraževalnem okolju. *Tilen Matjašič is a student at the Faculty of Organizational Sciences of the University of Maribor, where he is studying Organization and Management of Information Systems. He previously completed secondary vocational education in the field of computer science. His professional field includes the development of digital solutions, information systems, process automation and data analysis, which he also connects with research on user experience and event organisation. In his research work, he focuses mainly on understanding the influence of the environment on participants, with particular interest in educational events, networking, communication among participants and the ways in which a thoughtfully designed environment can contribute to a better experience and more effective knowledge transfer. His research interests are connected with digitalization, user experience, organizational processes, data analysis and the integration of technological and social perspectives in educational environments.*

Marta Kržič, specialistka pianistka, je podiplomski študij klavirja zaključila pod vodstvom prof. Acija Bertoncelja, na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani. Zaposlena je na Akademiji za glasbo, Univerze v Ljubljani. Trenutno deluje kot vodja Katedre za komplementarni klavir. Nastopa doma in v tujini. Sodeluje v različnih komornih sestavih. Kot solistka nastopa z različnimi orkestri. Sodeluje pri raziskovalnih projektih, vezanih na področje glasbe. Njeni študentje osvajajo prve nagrade na mednarodnih pianističnih tekmovanjih. So dobitniki največjih nagrad: Laureatov, Trofej ter Grand prijev. Je večkratna članica mednarodnih žirij pianističnih tekmovanj, panoge komplementarni klavir in klavir. Je večkratni nagrajeni profesor omenjenih tekmovanj. *Marta Kržič, a specialist pianist, completed her postgraduate studies in piano under the guidance of professor Acija Bertoncelj at the Academy of Music of the University of Ljubljana. She is employed at the Academy of Music, University of Ljubljana, where she currently serves as head of the Department of Complementary Piano. She performs both in Slovenia and internationally, collaborating in various chamber ensembles. As a soloist, she has appeared with different orchestras. She is also involved in research projects related to the field of music. Her students have won first prizes at international piano competitions and have received the highest distinctions, including Laureate titles, Trophies, and Grand Prix awards. She has frequently served as a member of international competition juries in the disciplines of piano and complementary piano. In addition, she has repeatedly been recognized with awards for outstanding teaching at these competitions.*

Priloge

7.1 Transkript intervjuja s Petro Zidar, organizatorko strokovnih izobraževalnih dogodkov

1. S čim se ukvarjate, kakšna je vaša vloga na izobraževanjih in kako dolgo se s tem že ukvarjate?

»Zaposlena sem v Davčnem izobraževalnem inštitutu, kjer se že več kot 25 let ukvarjamo z organizacijo izobraževalnih dogodkov za davčne svetovalce in računovodje. Organiziramo nekeje do 50 dogodkov letno. Dogodki so različni. Eni so naši tradicionalni dnevni kongresi, imamo tudi potovanja v tujino in mesečna srečanja, ki potekajo online, vmes pa imamo tudi razne enodneвне dogodke, kot so davčni zajtrki, zajtrki franšiznih družin in podobno. Sama sem zaposlena na področju organizacije dogodkov in marketinga, hkrati pa sem tudi skrbnica članov. Zaposlena sem že 10 let.«

2. Ali ste na svojih strokovnih izobraževanjih glasbo že uporabljali? Če da, v katerih delih dogodka?

»Ja, zelo velikokrat, oziroma je glasba v večini primerov sestavni del vsakega dogodka. Ali začnemo z otvoritvenim glasbenim nastopom, kar je po navadi pri večjih dogodkih, takrat instrumentalisti običajno izvajajo klasično glasbo. Na večernih dogodkih imamo ansamble, DJ-je ali solo instrumentaliste. Glasbo uporabljamo tudi pri bolj domačih izvedbah dogodkov. Na kmečkih turizmih na primer pridejo nastopati s harmoniko ali kakšnimi drugimi instrumenti. Tudi pri dogodkih, namenjenih mreženju, je po navadi vedno klasična glasba, ki se predvaja samo v ozadju. Glasba je prisotna tudi med prevozi, na primer na avtobusih. Pravzaprav jo vključujemo skoraj povsod, kjer je to smiselno, ker se ljudje nanjo res dobro odzivajo.«

3. Kakšen namen ima po vašem mnenju glasba na strokovnem izobraževanju?

»Če je glasba vključena v uvodni del, se mi zdi, da dogodek dobi prijeten in sproščen začetek. Ljudje se nekoliko sprostijo, dogodek pa se začne bolj naravno, brez pretežkih uvodnih govorov. Na večernih dogodkih ima glasba zelo pomembno vlogo, saj se ljudje ob njej lažje sprostijo, zaplešejo, zabavajo in več pogovarjajo, seveda če glasba ni preglasna, kar je včasih lahko težava. Na ostalih delih dogodka pa glasba predvsem pomaga, da ni neprijetne tišine.«

4. Kaj pa za koncentracijo in spomin med samim predavanjem?

»Med predavanjem glasbe ne uporabljamo, ker so naše davčne teme tako strokovne, da je treba koncentracijo vseeno držati v tišini. Nisem je pa še nikoli uporabljala, mogoče je to kakšna ideja za naprej.«

5. Po katerih merilih se odločate, ali bo glasba na dogodku prisotna ali ne?

»Predvsem na podlagi izkušenj in na podlagi dobre besede od drugih, če kdo predlaga kakšnega izvajalca ali skupino. Odločamo se tudi na podlagi drugih dogodkov, ki se jih sami udeležimo. Če tam srečamo dobro skupino ali zasedbo, ki nam je všeč, jo potem mogoče vključimo tudi mi. Velikokrat pa glasbenike predlagajo tudi lokacije, kjer izvajamo dogodke.«

6. Če je glasba vključena, kako izbirate, kakšna glasba bo predvajana? Kako se prilagodite glede raznolikega okusa, ali vas je kdaj skrbelo, če glasba ne bo za vse?

»Vsakič me to nekoliko skrbi. Je pa res, da so naši člani že dolgo z nami, zato približno vemo, kaj jim ustreza. Odločamo se tudi glede na starostno skupino in strukturo udeležencev. Če je dogodek bolj usmerjen v računovodstvo, izberemo glasbo, ki je bližje tej skupini udeležencev, če pa je bolj usmerjen v davčno svetovanje, dodamo tudi glasbo, ki ustreza nekoliko drugačni strukturi udeležencev.«

7. Kako pa izbirate glede na žanr in tempo? Ali to tudi kaj pretehtate, preden uporabite določeno glasbo, ali izbirate bolj priložnostno?

»Klasično glasbo uporabljamo na strokovnih delih dogodka. Ko gremo v obseminarski del, pa je glasba vedno bolj družabna.«

8. Kako bi primerjali živo glasbo in predvajano glasbo na strokovnih izobraževanjih? Katera se vam zdi primernejša za formalni del dogodka in katera po vašem mnenju bolje podpira neformalni del in druženje?

»Zdi se mi, da ljudje bolje sprejemajo živo glasbo oziroma jim je všeč tudi interakcija z glasbeniki. Je pa res, da lahko včasih tudi DJ s predvajano glasbo ustvari boljše vzdušje kot izvajalec ali ansambel, ki se dogodku ne prilagodi najbolje.«

9. Ali se vam zdi, da živa glasba na dogodku ustvari drugačen vtis kot predvajana glasba? Kako? Ali ustvari bolj sproščeno vzdušje ali je morda večja možnost motenja?

»Ja, sigurno se mi zdi, da glasba v živo ustvari bolj sproščeno vzdušje in čisto drugačen vtis, saj že izvajalec s svojim nastopom na odru daje neko energijo, ki jo udeleženci zaznajo.«

10. Ali ste v preteklosti od udeležencev prejeli kakšne odzive ali povratne informacije glede glasbe in kakšni so bili ti odzivi?

»Ja, večkrat. Običajno nam udeleženci kar hitro povejo. Tudi če glasba ni primerna, tekom dogodka običajno kar pridejo in povedo, da si želijo drugačne glasbe. To se po navadi zgodi pri DJ-jih, ki nas mogoče še ne poznajo in izbirajo pesmi, ki ne ustvarjajo najbolj družabnega vzdušja. Pri nas je to sploh pomembno, ker so večinoma ženske udeleženske, kar pomeni, da se ne pleše v paru. Zato je pomembno, da se izbere glasba, ki je bolj primerna za ples v skupini.«

11. Katere omejitve ali tveganja vidite pri uporabi glasbe na strokovnih izobraževanjih?

»Predvsem gre za to, koliko so glasbeniki prilagodljivi. Če je lokacija težje dostopna, je pomembno, da so vsi sodelujoči dobro pripravljene in prilagodljivi, saj se po navadi tu pokaže največja težava. Podobno velja tudi za samo izvedbo dogodka, saj imajo nekateri glasbeniki že vnaprej pripravljen svoj repertoar in ga niso vedno pripravljeni prilagajati glede na vzdušje ali potrebe dogodka.«

12. Ali bi imeli kakšna priporočila za ostale, ki bodo uporabljali glasbo na svojih dogodkih?

»Predvsem to, da je glasba primerna za dogodek. Če je dogodek bolj formalen, naj bo tudi glasba bolj formalna. Pomembno pa se mi zdi tudi to, da organizatorji izvajalce prej poslušajo in preverijo v živo ali prek spleta.«

13. Ali bi vam kaj od tega pomagalo, preden ste začeli uporabljati glasbo na svojih dogodkih?

»Najbolj pomaga baza izvajalcev, ki so preizkušeni in se lahko nanje zanesesh. Prej pa bi mi pomagalo tudi zavedanje, da cena ni vedno najboljši indikator kakovosti.«

14. Kako bi po vašem mnenju izgledala idealna uporaba glasbe na strokovnem izobraževanju od začetka do konca dogodka?

»Dogodek bi se začel z dopoldanskim oziroma strokovnim delom, ki bi ga spremljala prijetna, klasična glasba, predvsem med odmori. Takrat se udeleženci veliko pogovarjajo in ždi se mi, da glasba lepo poveže vzdušje ter ga prenese tudi v nadaljevanje dogodka. V popoldanskem delu bi nato sledil nekoliko hitrejši tempo glasbe, ki bi dogodek postopoma pripravil na večerni, bolj sproščen del. Glasba lahko na ta način s svojim ritmom zelo lepo spremlja celoten dogodek do večera.«

7.2 Anketni vprašalnik: Vpliv glasbe na strokovna izobraževanja

1. Spol:

- ☐ Moški ☐ Ženski ☐ Drugo ☐ Ne želim odgovoriti

2. Navedite svojo starost: _____

3. Stopnja izobrazbe:

- ☐ srednješolska izobrazba
☐ višješolska izobrazba
☐ visokošolska strokovna izobrazba (1. bolonjska stopnja)
☐ Visokošolska univerzitetna izobrazba (1. bolonjska stopnja)
☐ magistrska izobrazba (2. bolonjska stopnja)
☐ doktorska izobrazba (3. bolonjska stopnja)
☐ Drugo: _____

4. Navedite svoj poklic oziroma delovno področje: _____

5. Koliko let delovne dobe imate? _____

6. Iz katerega okolja prihajate?

- ☐ Mestno okolje ☐ Primestno okolje ☐ Podeželje

7. V kolikšni meri vaše delo zahteva natančnost in zbranost?*(1 – sploh ne zahteva, 5 – zahteva v zelo veliki meri)*

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

8. Kako hitro vas pri delu ali učenju zmotijo zvoki iz okolja?*(1 – zelo težko me zmotijo, 5 – zelo hitro me zmotijo)*

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

9. Kako pogosto pri delu ali učenju poslušate glasbo?

☐ Nikoli	☐ Redko	☐ Včasih	☐ Pogosto	☐ Zelo pogosto
---------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	---------------------------------------

10. Kako pogosto med premori pri delu ali učenju poslušate glasbo?

☐ Nikoli	☐ Redko	☐ Včasih	☐ Pogosto	☐ zelo pogosto
---------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	---------------------------------------

11. Ocenite, kako primerna se vam zdi glasba v naslednjih delih strokovnega izobraževanja.*(1 – sploh ni primerna, 5 – zelo primerna)*

Del strokovnega izobraževanja	1	2	3	4	5
Ob prihodu udeležencev	☐	☐	☐	☐	☐
V uvodnem delu dogodka	☐	☐	☐	☐	☐
Med predavanjem ali razlago vsebine	☐	☐	☐	☐	☐
Med odmorom	☐	☐	☐	☐	☐
Med neformalnim druženjem oziroma mreženjem	☐	☐	☐	☐	☐
Ob zaključku dogodka	☐	☐	☐	☐	☐

12. Ocenite, v kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami.

(1 – se ne strinjam, 2 – delno se ne strinjam, 3 – niti se strinjam niti se ne strinjam, 4 – delno se strinjam, 5 – strinjam se)

Trditve**1 2 3 4 5**

Ustrezno izbrana glasba v ozadju prispeva k prijetnejšemu vzdušju dogodka. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Glasba lahko zmanjša občutek utrujenosti med daljšim izobraževanjem. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Med odmori glasba prispeva k večji sproščenosti udeležencev. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Glasba v ozadju lahko spodbuja neformalen pogovor in mreženje med udeleženci. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Med predavanjem mi bolj ustreza tišina kot glasba v ozadju. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Glasba z besedilom je pri spremljanju strokovne vsebine bolj moteča kot instrumentalna glasba. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Tiha in nevsiljiva glasba je na strokovnih dogodkih primernejša kot izrazita glasba. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Živa glasba se mi na strokovnih izobraževanjih zdi zanimivejša kot predvajana. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

13. Katera oblika glasbene spremljave se vam na strokovnih izobraževanjih zdi najbolj ustrezna?

(možnih je več odgovorov)

- ☐ brez glasbe
- ☐ tiha instrumentalna glasba v ozadju
- ☐ tiha glasba z besedilom v ozadju
- ☐ živa glasba v določenih delih dogodka
- ☐ predvajana glasba v določenih delih dogodka
- ☐ Drugo: _____

14. Kateri tempo glasbe se vam zdi najprimernejši v posameznem delu strokovnega izobraževanja?

Del strokovnega izobraževanja	Brez glasbe	Počasen/umirjen tempo	Srednje hiter tempo	Hitrejši tempo
Ob prihodu udeležencev	☐	☐	☐	☐
Pred začetkom predavanja	☐	☐	☐	☐
Med predavanjem	☐	☐	☐	☐
Med odmorom	☐	☐	☐	☐
Med neformalnim druženjem/ mreženjem	☐	☐	☐	☐
Ob zaključku dogodka	☐	☐	☐	☐

15. Kateri glasbeni žanr najpogosteje poslušate v zasebnem življenju?

(možnih je več odgovorov)

☐ pop	☐ rock
☐ narodnozabavna glasba	☐ klasična glasba
☐ jazz	☐ elektronska glasba
☐ drugo: _____	

ZAKLJUČEK

Na podlagi navedenega lahko zaključimo:

izpovedi in družinske fundacije, ki ima status
zaključeno, se šteje za izplačilo po 2. členu ZDOP in
steje za vdolgo.

vdolgo je na podlagi 2. točke 18. člena ZDOP-2 oproščeno
plačila dohodnine.

Is se ne šteje za drugi dohodek.